BONDIA® ARUBA

Diasabra 7 di Maart 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Cuminza guera ta facil...
Pero con pa cab'e...?

Pagina 5

Maneho nobo pa enfrenta crisis di vivienda na Aruba

Pagina 6

- **Aruba ta di dos pais na mundo mas dependiente riba turismo**

Pagina 2

- **CBS: Den ultimo 12 luna, 7 di 12 sector a registra aumento di prijs**

Pagina 4

- **Unit narcotica cu dos detencion y cantidad di droga confisca**

Pagina 3

Alternativa di energia nuclear

Pagina 3

Corsou: Sector maritimo ta pidi supervision mas fuerte

Pagina 8

Cuba ta reporta di cinco morto di tiramento contra speedboat Mericano

Pagina 10

$5,000 in Total Prizes

Every Thursday & Saturday starting February 21st at 7:00 PM
Buy-in: $50. Buy 2 Bingo Cards, get the 3rd free.

THE CASINO AT
ST REGIS
ARUBA

BONDIA ARUBA

Aruba ta di dos pais na mundo mas dependiente riba turismo

Pero tin manera pa diversifica?

E siman aki a surgi den otro medio noticiero e titular cu Aruba ta di dos pais na mundo mas dependiente riba turismo, sobresaliendo riba e lista cu 69,7% net bao di Macao. E calculacion aki a ser presenta pa e website Visual Capitalist, cual ta visualisa datonan di diferente fuente oficial. E metodologia usa pa e resultadonan aki a tuma un bista na e porcentahe di GDP di cada pais cu ta bin for di influencia directo di turismo.

Segun investigacion conduci pa Wageningen University& Research (WUR) den colaboracion cu Aruba Conservation Foundation (ACF), Aruba ta hospeda casi 2 miyon turista anualmente. Turismo ta conta pa 25% di entrada pa cada hogar y si ta considera tambe e impacto indirecto di turismo riba nos economia, e sector ta responsable pa casi 90% di e GDP di Aruba.

Aunke calculacionnan riba e impacto economico di turismo ta varia un tiki dependiendo e metodologia usa, Aruba ta keda un di e paisnan mas dependiente riba turismo. Por ehempel, e metodologia usa pa Visual Capitalist—cual ta usa dato for di UN Tourism y World Economic Forum—ta ilustra Aruba como e pais den Caribe mas dependiente riba turismo. Sinembargo, si ta enfoca mas den e region Caribe, Aruba ta sali na di dos luga cu 71,1% tras di Antigua y Barbuda.

Asina mes, e calculacionnan aki ta sostene e declaracion cu Aruba su pilar economico mas grandi ta keda turismo.

Pero ta posible pa nos diversifica Aruba su economia?

'Boom' den turismo

E expansion di turismo na Aruba a cuminsa despues di e ciere di e rafinaderia opera pa Lago Oil and Transport Company na 1985, cual te e momento ey tabata domina e economia di e isla. E ciere aki a causa perdida di trabao masivo y a forsa gobierno pa redirigi nan enfoke riba otro fuente di entrada. Cu esaki, turismo a bira e pilar economico nobo.

Despues di haya Status Aparte, Aruba a haya mas control riba su politicanan economico y a inverti hopi mas den desaroyo di turismo. Areanan di resort a expande rond Palm y Eagle Beach, mientras Aeropuerto Internacional Reina Beatrix a mehora su vuelonan, atrayendo mas y mas turista.

Asina e sector di turismo a bira dominante riba e isla, cual te dia di awe ta considera como un di e miho destinacionnan den Caribe pa turistanan rond mundo. Considerando e impacto cu e ciere di Lago a laga atras, esaki sigur tabata un gran logro pa e isla. Sinembargo, dependencia creciente den e ultimo decadas tambe a mustra su consecuencianan negativo.

Pandemia di coronavirus

Na 2020, e aparicion di e coronavirus a sacudi henter mundo, resultando den un pandemia cu a mira e ciere di negoshinan y un toque de queda cu a laga biyones sin trabao of trahando for di cas.
Aki na Aruba, e pandemia a dal nos sector mas importante duro, resultando den un collapse di turismo y un caida di 25,5% di nos GDP. E collapse aki a hinca e isla den e recesion mas grandi den nos historia, y hopi hende a keda sin trabao.

Aunke Aruba a logra haya su turistanan back, e periodo di 2020 tabata uno di gran incertidumbre y a subraya e posicion precario den cual nos economia ta draai.

Aruba tabata un di e paisnan cu a recupera relativamente lihe, cual tabata un logro impresionante pa un isla chikito. Sinembargo, den e ultimo añanan e topico di diversificacion economico a bira un punto clave pa ambos gobierno y comunidad.

E medio noticiero cu a trece e topico aki dilanti a nota den nan articulo cu Corsou no ta aparece riba e top paisnan mas dependiente riba turismo, señalando un economia mas diverso. "Ademas di turismo, e waf y logistica, servicionan financiero internacional, almacenamento y transportacion di petroleo ta hunga un rol importante na Corsou," manera e articulo ta bisa.

Mirando e fuentenan cu Corsou por a utilisa pa diversifica su economia, kisas lo ta relevante pa cuminsa considera con Aruba tambe por expande su fuentenan economico pa sigura stabilidad financiero riba e isla.

Energia renobable

Segun e rapport 'Aruba 2050: A Nature Inclusive Vision' di WUR y ACF, Aruba ta depende mayormente riba importacion di combustible fossiel cu ta conta pa 84% di su suministro di energia. Pero e condicionnan ambiental di Aruba ta crea un oportunidad unico pa expande poder di biento y solar, cual te dia di awe ta cubri apenas 15% y 1% di suministro di coriente riba e isla, respectivamente.

Aruba su clima mayormente constante durante henter aña por ta clave den desaroyo di industria di energia renobable, manera produccion di energia solar y di biento, almacenamento y transportacion di energia renobable y tecnologia di smart grid.

Riba nivel local, uso di panel di solo y parkenan di biento por reduci nos dependencia riba combustible fossiel, asina kita presion riba e grid di coriente cu ta conoci pa ta sumamente vulnerable y baha costo di coriente pa tur hogar.

Agricultura

E rol di agricultura tambe ta uno di sumo importancia si ta pensa pa diversifica nos economia y reduci dependencia riba fuentenan exterior. Den pasado, e dieta di e isla tabata bin principalmente for di cada hogar mes, unda mayoria tabatin cunucu den cual nan ta planta y cria bestia pa alimentacion. Piscamento tambe tabatin un rol importante den alimentacion.

Sinembargo, cu e crecemento skerpi di poblacion den e ultimo decadas Aruba a bira hopi dependiente riba importacion, unda casi 70% di nos cuminda ta bin for di afo, segun investigacion di WUR. Awendia, Aruba tin apenas 28 cunucu comercial. Expandiendo agricultura riba e isla lo por ta beneficioso no solamente pa atende preocupacionnan economico, sino tambe por fortalece nos tradicion cu den gran parti a keda perdi.

Trahando cu turismo en bes di contra dje

Papiando di engrandece nos tradicionnan y cultura, lo por existi un oportunidad pa combina esaki cu turismo. Mester reconoce cu aunke turismo ta un topico cu ta birando mas y mas controversial den comunidad, e ta algo cu pa e proximo añanan lo keda un pilar importante pa nos economia. Sinembargo, esey no kiermen cu nos mester perde nos cultura como Rubianonan. En bes di lucha contra turismo, kisas ta existi un oportunidad pa trahando cune pa beneficia localnan directamente.

Referi como "inland tourism" den e rapport di WUR y ACF, por expande turismo den areanan cu no ta costero y di e manera crea oportunidad di empleo pa localnan, trece entrada mas grandi pa negoshinan local y yuda preserva nos herencia cultural por medio di promocion. Como beneficio adicional, tambe e ta kita e presion riba areanan costero popular y bida marino.

Limitacionnan

Pa diversifica Aruba su economia, mester menciona tambe e retonan cu ta enfrenta nos. Pa loke ta un posible industria di energia renobable, e reto mas grandi ta keda e grid di coriente. Den e ultimo añanan nos ta mirando mas y mas blackout riba e isla, cual ta resulta principalmente for di e presion excesivo riba nos grid di coriente. Pues pa atende esaki lo ta di sumo importancia prome cu enfoca mas riba energia renobable.

Pa loke ta agricultura, United Farmers Association of Aruba (UFA) a enfatisa caba cu e reto mas grandi cu cunukeronan ta enfrenta ta buraconan structural. Esaki ta inclui cuenta di tereno y awa, entre otro. UFA ta keda boga pa e cambionan aki, cual ta clave pa por fortalece y engrandece agricultura riba nos isla.

Por ultimo, dependencia riba infrastructura turistico y inversion di gobierno ta forma e reto mas grandi pa redirigi enfoke di turismo. Apenas cu nos ta mirando un exceso den condominio y hotel, esakinan ta e inversionnan mas grandi den e sector. Pues pa cambia e modelo aki sigur lo tin riesgo, pero a lo largo lo por beneficia Aruba mihor.

Alternativa di energia nuclear

No esun peligroso a base di uranio

Nos pais ta confrontando un situacion unda e alternativanan purba pa yega na suministro confiable di energia no a logra convence. Combustible fosil, di petroleo, carbon y gas natural no ta e solucion, y cierto forma di energia renovable ta resulta un solucion parcial den mayoria di caso. Otro, manera hidrogeno ta sirbi solamente como 'back-up'.

E pregunta ta anto: tin otro alternativa cu nos no a considera ainda? Por ta nos mester considera energia nuclear, esey sigur no a haci ainda... Y promer cu hende cuminza reacciona negativamente, cu tur tipo di imagen di desastre di escala mayor na mente, laga nos bisa di antemano cu no ta trata di e tipo di proceso cu nos normalmente te relaciona cu e concepto 'energia nuclear'.

A base di thorium, no di uranio

Pa ta mas exacto, no ta trata di e unidadnan gigantesco, a base di uranio, cu nos conoce. Ta trata di unidadnan chikito, a base di e elemento thorium, material cu caracteristica radio-activo, pero no asina fuerte manera uranio. Thorium, un materia cu ta presente den capa di nos planeta cinco biaha mas cu uranio, ta e base di loke ta conoci como 'Small Modular Reactors (SMR), un avance bastante recien den tecnologia nuclear.

Esey a pesar cu e uso di thorium tabata conoci den añanan 50 di siglo pasa caba, pero e tempo ey no a continua cu su desaroyo, y esey pa un motibo cla: thorium no ta asina agresivo manera uranio y por lo tanto no por brinda e facilidad di enriquece e material usa, manera uranio, pa fabrica arma nuclear. Pesey

a descontinua thorium pa hopi tempo y mundo a bay completamente den rumbo di instalacion nuclear a base di uranio. Awor, despues di menaza continuo di guera nuclear y experiencianan espantoso manera Chernobil y Fukushima, reactor di tamaño modera, a base di thorium a haya un comeback.

E diferencia grandi entre thorium y uranio ta cu e proceso di e ultimo aki por bay for di control y conduci na un 'meltdown' di e facilidad, manera den e casonan referi. En cambio, den caso di thorium e proceso ta mas sigur, pasobra e reaccion cu ta genera calor, cu mescos e caso di uranio por usa pa genera electricidad, ta para na momento cu algo no bay bon. Tambe peligro di contaminacion radio-activo ta hopi menos cu den e caso di uranio.

Te awor thorium a haya aplicacion den e SMR menciona, cu a haya uso den sistemanan compacto, cu ta brinda un fluho constante di energia electrico pa varios aña, sin necesidad di intervencion pa mantenimento, solamente e cuido y vigilancia normal. E unidadnan chikito aki di SMR a haya uso por ehemplo den centro di poblacion den regionnan remoto, unda ta imposible conecta e poblacion ey cu red existente di electricidad. Tambe nan a haya uso den espacio pa brinda energia na nave espacial, satelite, tambe boei riba oceano y stacion di registracion di clima, tur esakinan exigiendo energia constante y sin intervencion di man humano, salvo pa inspeccion y control.

Pa mayor visibilidad di un proyecto di SMR, nos ta presenta aki algun imagen di con ta instala un SMR segun e normanan actual. For di e imagennan por mira cu e reactornan mes ta bay bao tera den un colom di concret, mientras e demas instalacionnan pa procesa energia electrico ta den e edificio riba superficie. Ta traha un SMR completamente na fabrica y despues ta hib'e na e lugar di instalacion.

Cuanto energia?

Un SMR, segun su diseño, ta produci entre 5 MW y 300 MW pa cada modulo. Segun necesidad por añadi mas modulo di cierto produccion pa yega na e capacidad desea. Como referencia, un isla manera Aruba tin un capacidad instala di 155 MW, incluyendo energia solar y di biento. Tin varios modelo cu diferente tecnologia aplica actualmente den SMR, cu por suministra tambe modelo destina na desalinacion di awa o di generacion directo di calefaccion.

Aplicacion na Aruba

Lo siguiente no ta encera un

recomendacion di uso di e sistema nuclear aki, simplemente un exposicion di posible beneficio y desbentaha di tal aplicacion. Na Aruba, actualmente e promedio di demanda ta alrededor di 108 MW. E parti mayoritario di electricidad genera ta bin di uso di heavy fuel oil (HFO) y gas, mas di 83%, y algo mas di 16% di biento y energia solar.

Expansion den mas energia solar y di biento lo keda limita, sigur si no ta mira intencion gubernamental pa haci uso di iniciativa di doño di cas y otro edificio pa instala instalacion priva, loke ta requeri inversion den subsidio y maneho di un sistema mas complica di consumidor cu ta alavez productor. Experiencia na otro pais, manera na Europa, ta mustra cu esaki ta posible, pero no ta mira un deseo gubernamental pa esaki. Instalacion di energia nuclear di e tipo describi lo por reemplaza loke awe ainda ta e parti cubri pa combustible fosil, HFO y tambe gas, natural of otro, manera LPG, cu no ta mustra perspectiva realistico mas.

E lugar pa realiza tal proyecto lo ta e tereno di refineria, principalmente e parti unda actualmente e refineria mes ta ainda. Esaki pasobra e area ey ta asina contamina, cu hasta despues di limpieza e lo no ta apto pa cierto desaroyo economico, manera vivienda, turismo, etc. A pesar cu e tecnologia di SMR ta brinda bastante seguridad, no tin mester di hiba un unidad di produccion na otro lugar riba un isla, cu un urbanisacion presente casi tur caminda.

Prijs?

SMR ta bin cu un desbentaha grandi y esey ta prijs. Segun cierto reporte riba internet, SMR ta actualmente e tecnologia mas caro disponible pa kW di energia electrico, compara cu gas natural, energia nuclear tradicional y energia renovable. Ta menciona un prijs di US$863 pa kW instala. Lamentablemente nos no a haya un estudio cu ta compara cu HFO, cu ta mas caro cu LNG. Ta keda semper e opcion di combina SMR cu cierto porcion di energia renovable, cu ta mas barata.

En todo caso SMR ta ofrece un suministro confiable pa hopi aña, pasobra renobacion di e reactor ta tuma lugar despues di 3 pa 7 aña den caso di planta di energia; otro aplicacion por hasta opera cu reemplazo despues di 20 aña of mas. E bentaha principal di SMR ta keda un operacion sin interupcion 24/7, sin brown ni blackout y den un ambiente sigur, tambe en vista di desastre natural manera horcan.

Cuerpo Policial ta informa:

Unit narcotica cu dos detencion y cantidad di droga confisca

Diabierna atardi Unit Narcotica tene un accion den Hendrikstraat na Oranjestad pa loke ta trata bendemento di droga.

Nan a detene un hende homber local y un hende muher nacionalidad dominicano.

Durante e rasia a topa basta droga riba nan y a confisca esakinan. Ta trata di cocaina y base. Investigacion ta andando y no ta descarta cu lo tin mas detencion den e dianan nos dilanti.

Cuerpo Policial ta keda recorda e comunidad cu si bo sa algo of wak algo yama nos tiplijn di Polis cu ta 11141. Bo ta keda anonimo.

CPI pa e periodo Januari 2025 - Januari 2026

CBS: Den ultimo 12 luna, 7 di 12 sector a registra aumento di prijs

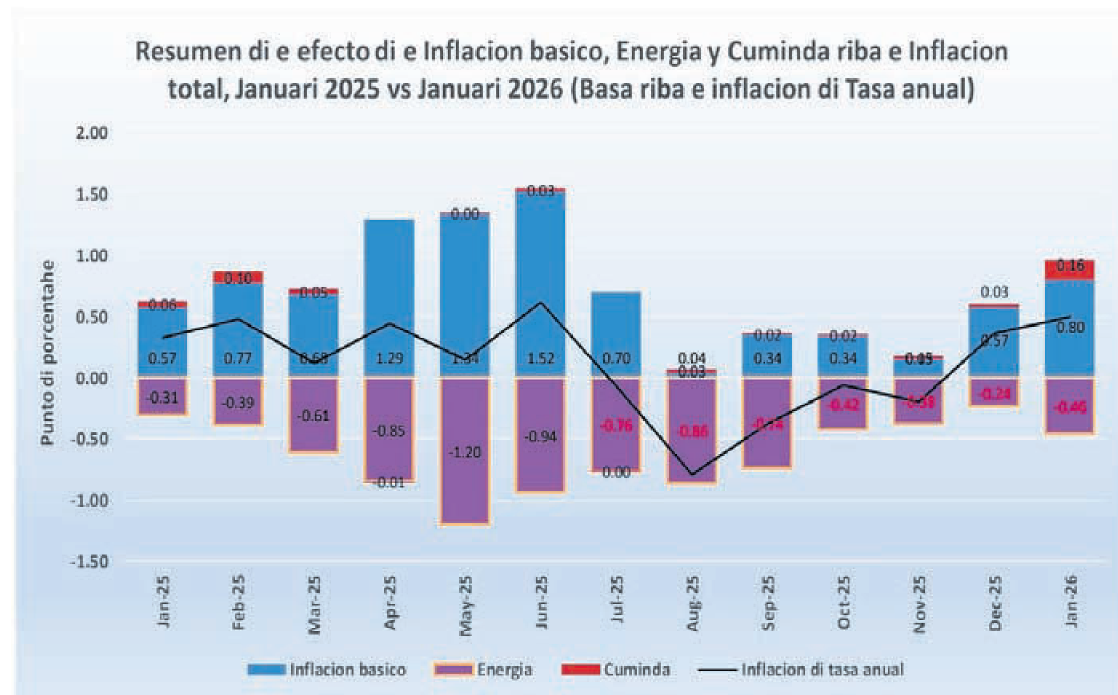
Indice di Prijs di Consumo

Den e ultimo diesdos (12) luna, e CPI a subi cu 0.5%, unda siete (7) di e diesdos (12) sector a registra subida di prijs.

E subidanan cu tabatin e mayor efecto riba e CPI a ser registra pa e sectornan di "Vivienda" (1.2%), "Restante bienes y servicio" (2.3%), "Restaurant y hotel" (5.5%) y "Cuminda y bebida no-alcoholico" (1.9%), causando un efecto di respectivamente, 0.30, 0.28, 0.27 y 0.23 ppt. E subidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di 0.23 ppt riba e CPI di Januari 2025 te cu Januari 2026.

E subidanan aki a ser contraresta parcialmente door di caidanan den e indicenan di e sectornan di "Transporte" (-2.6%) y "Recreacion y cultura" (-2.8%), cu a contribui cu un efecto di respectivamente, -0.33 y -0.24 ppt. E caidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di -0.24 ppt riba e CPI di Januari 2025 te cu Januari 2026.

E subida den e sector di "Vivienda" a ser causa principalmente door di un subida di 1.5% den e categoria "Electricidad, gas y otro combustible", causando un efecto di 0.12 ppt. E subida den e sector di "Restante bienes y servicio" a ser causa door di subida den e categorianan

"Cuido personal" (3.5%) y "Otro articulonan personal" (11.1%), causando un efecto di respectivamente, 0.14 y 0.13 ppt.

E subida den e sector di "Restaurant y hotel" a ser causa principalmente door di un subida di 3.8% den e categoria "Cuminda pafo di cas", causando un efecto di 0.18 ppt. E subida den e sector di "Cuminda y bebida no-alcoholico" a ser causa principalmente door di un subida den e categoria "Cuminda" (1.5%), causando un efecto di 0.16 ppt.

E caida den e sector di "Transporte" a ser causa principalmente door di un caida den e categoria "Gasto relaciona cu uso di vehiculo di transporte personal" (-4.4%), causando un efecto di -0.35 ppt. E caida den e sector di "Recreacion y cultura" a ser causa principalmente door di un caida di 9.8% den e categoria "Vacacion", causando un efecto di -0.21 ppt.

Canasta di consumo

Den e ultimo aña cu a pasa 51.2% di productonan den e canasta di consumo di e CPI a conoce un aumento di prijs causando un efecto di 2.41 ppt, mientras cu 37.7% ta mustra un caida di prijs, cu a contribui cu un efecto di -1.91 ppt y pa e restante 11.0% no tabatin cambio den prijs. E indicenan di "Bienes" (0.05%) y "Servicionan" a registra subida y a causa un efecto di respectivamente, 0.03 y 0.47 ppt riba e CPI.

Bestaansminimum

Den e ultimo diesdos (12) luna e bestaansminimum pa un hogar consistiendo di dos (2) adulto y dos (2) mucha (edad 0-14) a registra un subida di Afl. 49, di Afl. 5,480 na Januari 2025 pa Afl. 5,529 na Januari 2026. E subida aki a ser causa principalmente door di subidanan den e sectornan di "Cuminda y bebida no- alcoholico" (Afl. 45) y "Vivienda" (Afl. 20).

Cambio di prijs di petroleo, utilidad, gasolin y diesel

E prijs promedio pa bari di petroleo a conoce un caida di US$ 15.66 (-20.8%) di US$ 75.32 na Januari 2025 pa US$ 59.66 na Januari 2026.

E indice di Energia a baha cu 2.8% den e ultimo aña y a causa un efecto di -0.46 ppt. E indicenan di "Gasolin" (-9.8%) y "Diesel" (-8.0%) a registra caidanan, causando un efecto di respectivamente, -0.43 y -0.02 ppt riba e CPI. E indicenan di "Electricidad" y "Awa" no a registra cambio, mientras cu e restante 404 bienes y servicio hunto, a conoce un subida di 1.1% y tabatin hunto un efecto di 0.96 ppt.

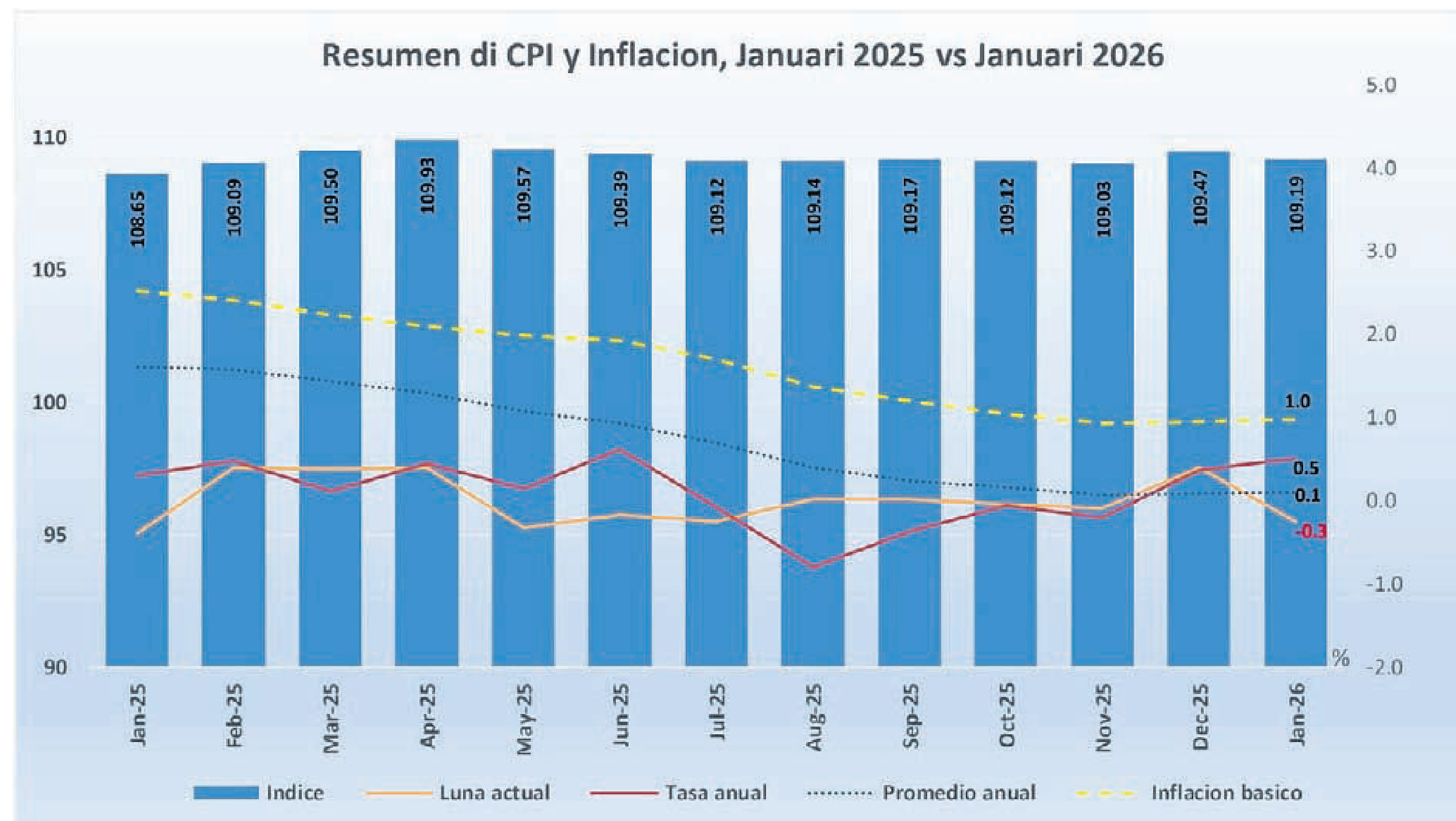
Cambio di prijs di Cuminda y servicio di catering

Den e ultimo diesdos (12) luna e indice di "Cuminda & servicio di catering" a subi cu 2.5%. E indice di "Cuminda na cas" a conoce un subida di 1.9%, unda shete (7) di e diesun (11) indicenan di e gruponan di "Cuminda na cas" a subi durante e periodo aki.

E indice di "Sucu, jam y otro tipo di cos dushi" a conoce un subida di 6.4%, e subida mas grandi entre e gruponan di "Cuminda na cas". Ademas, otro subidanan significante a ser registra den e indicenan di "Bebida no-alcoholico" (5.1%), "Azeta y otro productonan traha di vet" (4.0%), "Carni" (2.7%), "Restante productonan pa alimentacion" (2.4%) y "Fruta" (2.0%).

E caida mas grandi durante e periodo aki a ser registra den e indice di "Pisca y otro cuminda di lama" (-3.4%).

E indice di "Cuminda pafo di cas" a registra un subida di 3.8% den e ultimo diesdos (12) luna. Den e ultimo diesdos (12) luna, "Cuminda na cas" y "Cuminda pafo di cas" como grupo, tabatin un subida di prijs di 2.5% y hunto tabatin un influencia di 0.41 ppt riba e CPI, mientras cu e restante bienes y servicio hunto a experencia un subida di prijs di 0.1% y tabatin un efecto di 0.09 ppt riba e CPI.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Cuminza guera ta facil... Pero con pa cab'e...?

Un siman den e situacion di un guera nobo, declara oficialmente of reduci na loke gobierno Mericano ta yama un 'special operation', termino fia di Vladimir Putin, y ta visible caba cu e asunto aki no ta mescos Venezuela dos luna pasa. Den e pais bisiña un accion 'relampago' basa riba un acuerdo previo cu parti di e regimen Chavista a resulta den captura di e presidente (ilegitimo) y instalacion di su – igualmente ilegitimo – vice-presidente como presidente interino di e pais, cu tabatin henter un agenda economico palabra cu gobierno na Washington. Restauracion di democracia na e pais no ta prioridad pa Trump, cu na su propio pais ta haci un bon intento di termina cu separacion di tres poder, pues pakico esey lo mester ta su prioridad na Venezuela? Loke por mira awor ta cu tin un variante di e guion Venezolano den uso, cu algun diferencia. Por ehemplo, no a captura e lider maximo, e ayatollah cu pa tanto aña a dirigi e pais cu man di hero. Por lo visto no tabatin un 'deal' cu parti di e regimen y a opta pa eliminacion fisico di henter e top. Loke ta aplicando ta e intento di dirigi e pais desde distancia, sin pone tropa Mericanona tera. E yamado sin base real na pueblo Irani pa 'reconquista' nan pais logicamente no a resulta. Con hende cu di berdad ta desea un sistema democratico, pero cu tin casi 50 aña bao di un regimen fanatico cu a aplica violencia sin restriccion contra su propio pueblo, ta bay lanta contra e regimen, sin un arma den nan man? Acaso nan no a caba di protesta na grandi, loke probablemente a costa diezmiles di bida na nan banda? Despues a bin e igual absurdo noticia cu lo a logra anima e Kurdonan, cu ta alrededor di 15% di e poblacion total di 92 miyon, pa lanta contra e regimen. Esaki tampoco a duna resultado. E ultimo noticia ta cu presidente Trump lo tin algun candidato na vista pa tuma over e pais, siempre y cuando nan cumplicu su deseonan, manera e caso Venezolano ta prescribi. E impresion ta cu presidente Trump tin atrobe un 'Concepto di un Plan'; den e caso aki un guera cu implicacion grandi pa henter mundo y sin un final conoci. Bon mira aki e concepto Venezolano a fracasa caba, mientras e pregunta ta si na Venezuela mes e lo logra. En todo caso a bira obvio cu gobierno Mericano no ta asina interesa den democracia y tambe na Iran ta desea di yega na 'haci negoshi' cu e segunda tanda di poder actual na e pais.A proposito, den e mesun region aki nos tin e ehemplonan di Afghanistan y Iraq, unda tambe a faya den establece gobierno stabil elegi pa Merca, ignorando e pueblonan mes.

E consecuencianan mundial ta di indole economico inmediato. E paisnan Arabe cu ta comparti costa na Golfo di Persia mester haci uso di e Estrecho di Hormuz pa saca como 20% di produccion mundial di crudo y gas natural. Esaki lo tin efecto fuerte riba mercado internacional, si e obstaculonan cu Iran a pone, por keda pa mas tempo. Esaki lo resulta den prijs mas halto di combustible rond mundo, cu consecuencia pa crecemento economico global tambe, sin vista riba fin di e guera. Despues di un momento di vacilacion, desde diabierna 06 di maart 2026 prijs di WTI y Brent ta riba US$90 pa bari, y prijs futuro pa april ta rozando US$100 caba.Prijs di combustible lo bay subi, cu consecuencia tambe pa biahe cu avion, probablemente impactando turismo. Pero tin mas consecuencia. E accion Mericano/Israeli tabata un sorpresa pa e aliadonan fuera y dentro di NATO, cu lo sinti mas presion pa defini unda nan ta para. Por a mira esaki caba den e posicion tuma pa promer ministro di Spaña, cu a nenga uso di teritorio Spaño pa apoya accion militar na Iran, condenando esaki como violacion di derecho internacional. Awor tin mas pais Europeo cu tambe a expresa nan desacuerdo cu e aventura militar. Un di e actual aliadonanta Reino Hulandes cu tin teritorio den loke Trump a designa atrobe como 'traspatio' di su pais. Ta importante sigui futuro accion di gobierno Hulandes, cu mester balanza nan posturarelaciona cu gobierno Mericano cu cautela. Economia di e islanan ta intimamente mara na Merca, sigur den caso di Aruba, cu tin un acceso privilegia na Merca cu e 'pre-clearance' tumando lugar aki.

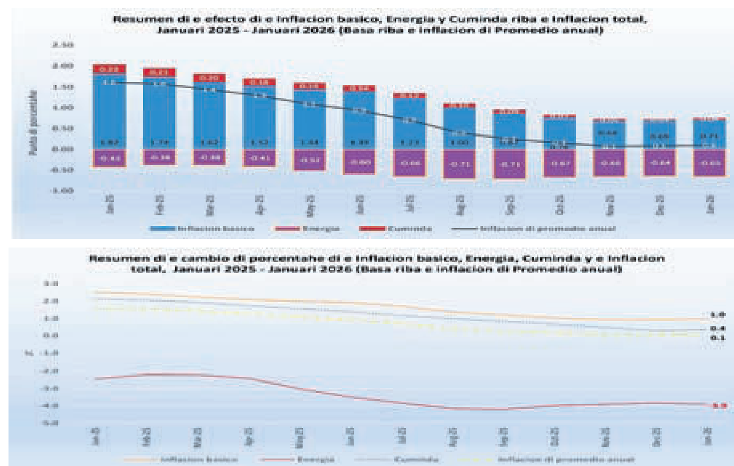
Sin embargo, tin varios asunto cu ta mara Hulanda y Merca di manera positivo. Dese 1956 ta existi un Tratado di Amistad entre Reino y Merca, cu ta percura pa condicion faborable mutuo pa establecimento di empresa y residencia corespondiente a base di esaki. E incertidumbre actual ta e comportamento di gobierno Mericano, cu ta creando un situacion den cual no tin respet mas pa cierto tratado acorda pa gobiernonan den pasado. Di otro banda, recientemente por a mira riba internet propaganda oficial Mericano, invitando ciudadano Hulandes pa considera migracion pa Merca. A base di esaki por supone cu e tratado menciona ta reconoci ainda. Pero na mesun momento tin un persecucion grandi tumando lugar na Merca mes, di migrante indocumenta pero tambe di ciudadano Mericano, cu a cera conoci cu persecucion, a base di nan apariencia 'stranhero', basa riba color y acento. E campeonato mundial di futbol aki algun luna lo bira un testcase importante pa establece definitivamente si Merca ta un pais sigur pa bishita, y te awor e señalnan desde januari 2025 ta negativo.

BONDIA ARUBA

CBS: Core Inflation a aumenta 1 porciento na januari

Recientemente, Oficina Central di Estadistica (CBS) a publica e Indice di Prijs di Consumo (CPI) pa luna di januari 2026. Den esaki, a nota cu CPIC a registra un aumento di 1 porciento.

E CPIC (core inflation) – CPI excluyendo e efecto di energia y cuminda – a registra na Januari 2026 un aumento di 1,0%. E indice di energia – cu ta consisti di e productonan: electricidad, awa, gasolin y diesel – a registra un caida di 3,9%. E indice di cuminda a registra un aumento di 0,4%.

Kico ta CPIC?
E CPIC (core inflation) of e inflacion basico ta un porcion di e inflacion unda cierto articulonan cu tin movementonan di prijs volatil ta ser exclui, manera producto alimenticio y energetico. Na momento cu e inflacion basico ser calcula, e componentenan mas volatil ta keda elimina di e inflacion total. E indice di e inflacion basico ta sirbi pa evalua e tendencia riba medio y largo plaso di e nivel general di prijsnan. Pa ahusta maneho monetario, hopi economista ta enfoca riba e tasa di e inflacion basico, como cu esaki ta permiti un evaluacion mas profundo di e procesonan di inflacion reciente den e economia.

E CPIC ta ser calcula door di compara e indice promedio di e periodo di e 12 lunamas reciente cu e promedio di e periodo di 12 lunanan anterior (Promedio anual).

Elaboracion di un CPI tin tres meta principal.

1. Como un metodo di calculo pa compensa empleadonan pa motibo di perdida di poder di compra, ahustando nan salarionan, cu e proporcion di e cambio porcentual di CPI, locual ta conoci como indexering;

2. Como un mecanismo pa ahusta componentenan di e producto domestico bruto (GDP) di termino nominal pa termino real den Cuentanan Nacional. (Por ehempel door di elimina e efectonan di cambionan di prijs di e balor di consumo);

3. Como un medio pa gobiernonan y/of banconan central fiha obhetivonan inflacionario.

Maneho nobo pa enfrenta crisis di vivienda na Aruba

Diaranson mainta, Minister di Vivienda y Infrastructura, drs. Rene Herdé (AVP) a duna un presentacion tocante e crisis serio di Vivienda cu Aruba ta enfrenta.

Segun un comunicado di gobierno, actualmente ta calcula cu e demanda pa un cas ta alrededor di 8.000, mientras cu tin aproximadamente 360 parcela so disponibel pa construccion. Ademas, gobierno ainda ta trata peticionnan cu ta data di 2013, loke ta indica cu e demanda pa vivienda pagabel ta mas grandi cu loke gobierno tin pa ofrece na parcela of via casnan di FCCA.

Demanda pa vivienda ta sigui crece, specialmente entre parehanan hoben cu ta busca nan prome cas. Hopi famia ta obliga pa keda biba mas tempo cu nan famia pa motibo di falta di vivienda. Un mercado di vivienda stabiel ta esencial p'e stabilidad social y desaroyo economico di un pais.
Pa responde na e reto aki, ta propone un maneho nobo pa vivienda pagabel cu ta enfoca pa usa tereno mas eficientemente y acelera construccion di cas. Entre e medidanan tin division di parcela den tres diferente categoria, chikito, mediano y grandi, esaki lo permiti mas vivienda riba e mesun tereno, segun e comunicado. Por ehempel, parcela chikito por ser desaroya cu cas tipo "twee-onder-één-kap" y esaki por aumenta e cantidad di vivienda sin necesidad di tereno adicional.

Alabes ta propone regla nobo di construccion pa haci vivienda mas accesibel financieramente y medidanan pa evita speculacion, manera obligacion di prueba di financiamento y termino pa cuminsa construccion.

Cu e maneho aki, e potencial di vivienda por subi di 360 pa aproximadamente 580 cas, cu e meta pa realisa mas vivienda pagabel den un tempo mas cortico y reduci e lista di espera pa famianan na Aruba.

Segun Minister Herdé e vision y maneho aki a largo plaso ta representa un paso importante pa modernisa e sistema di otorgamento di tereno y pa logra un mercado di vivienda mas stabiel y balansa pa futuro generacion di Aruba.

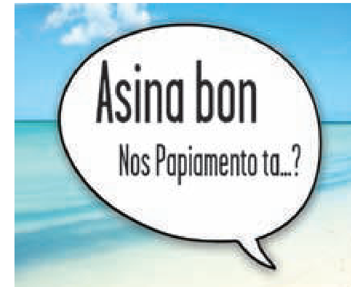
ANUNCIO/BLBA/010/26

Mediador di Gobierno na Aruba ta anuncia a base di articulo1, inciso 2 di "Arbeidsvredebesluit 111" cu e siguiente peticion a ser ricibi, pa tene un Referendum bou di e empleadonan di e empresa menciona aki bou:

Nomber peticionario: **"Sindicato di Trahadornan di Aruba (STA)"**
Nomber **EMPRESA: "Aruba Airport Authority N.V."**

Atencion ta wordo poni riba posibilidad pa sindicatonan interesa pa dentro di **14 dia** despues di e fecha di e anuncio aki, trece nan deseo pa participa na dicho Referendum na conocemento di Mediador.

Aruba, 6 maart 2026
wnd. Mediador di Gobierno
Mireille Meeuwisse

Idioma skirbi no ta idioma papia…

Cu cierto regularidad nos ta topa cu hende cu ta bisa nos cu nan no ta di acuerdo cu e forma di skirbi cierto palabra, pasobra esey no ta exactamente loke un persona ta pronuncia. Nos contesta semper ta cu "idioma skirbi no ta mescos idioma papia". En corto, nos tur ta papia pero no tur ta skirbi. Sin embargo ta parce nos bon pa splica mas den detaye kico tur esaki ta encera. Pa esey nos ta bay completamente na inicio di nos Papiamento den forma skirbi. De paso esey ta duna nos oportunidad di trece nos historia riba escenario.

Varios siglo pasa, e contactonan entre hende di diferente pais y continente, a resulta den un idioma basico cu tabata sirbi como medio di comunicacion oral entre nan. E gran mayoria no tabata sa lesa ni skirbi, educacion tabata un privilegio cu poco persona tabata goza. Na momento cu a descubri e promer documentonan na Papiamento, e idioma tabatin uso den forma oral pa hopi aña caba. Hasta cu e efecto cu esnan cu tabata sa skirbi, tabata domina e idioma di tal forma cu nan tabata usa esaki den nan comunicacion den famia.

Nos ta referi aki na e caso di e promer carta na Papiamento, cu ta di 1775, na momento cu Corsou tabata bao gobierno colonial Hulandes pa 141 aña caba. Ta di supone cu pa e tempo ey, 1775, ya e idioma crioyo aki tabata di tal uso comun cu un comerciante hudiu, di descendencia Portugues, den comunicacion cu su esposa tabata usa Papiamento, no Portugues, no Ladino, un idioma bastante comun entre hudiu di region Mediteraneo, sino e idioma cu a nace entre e capa mas humilde di e sociedad, cu ni siquiera tabata reconoci como ciudadano, salvo e caso di esnan cu a logra nan liberacion for di sclavitud, den hopi caso pasobra nan a logra paga pa esey.

Kico esaki ta bisa nos anto? Cu hopi tempran den e proceso di desaroyo di e idioma ya caba el a bira e idioma di tur capa di sociedad, salvo e circulonan Hulandes, mas tanto pero no exclusivamente liga na gobernacion di e isla, cu a keda mantene nan idioma. E otro parti di e elite comercial, e hudiunan di descendencia Portugues, a opta pa Papiamento, y den nan skirbimento tabata aplica e otro idiomanan cu nan tabata domina. Por ehemplo, dicho carta ta contene e palabra Portugues 'aflição' (Spaño: 'aflicción'), skirbi corectamente.

Tambe e expresion 'quanto antes' cu nos conoce di Spaño tambe, pero cu no ta existi mas den nos Papiamento. Esey te tempo ey tabata cuadra completamente cu loke pueblo tabata papia? No, pero di tur manera na e momento ey pueblo no tabatin acceso na educacion y no tabata participe den e idioma skirbi. E uso di Papiamento den parti di e circulonan mas beneficia di sociedad a duna e idioma un base di reconocimento cu otro idiomanan crioyo riba nos continente nunca a haya. Por ehemplo, na Surinam semper Hulandes a keda e idioma di mayoria di e clase elite, y Sranang tabata un idioma oral pa gran parti, cu awendia a haya mas reconocimento, pero no na e nivel di Papiamento.

Kico nos kier bisa cu esaki? Cu Papiamento tin un tradicion bastante largo como idioma skirbi, di antaño entre persona cu cierto educacion, loke te recientemente no tabata e privilegio di tur ciudadano. Esey ta causa cu te awe nos por ripara un cierto tendencia pa skirbi e idioma manera 'ta haya ta bon', pasobra semper nan a hacie asina. Y mas educacion un persona tabatin o tin, mas por a mira den nan forma di skirbi cu nan ta domina e otro idiomanan basico pa nos: Spaño, Hulandes y Ingles, copiando casi fielmente e ortografia original y ta hasta orguyoso di tin e conocimento ey. Y como cu e relacion cu Spaño pa varios siglo ta esun mas importante, e Papiamento di Aruba ta esun unda di antaño tin e custumber di sigui principalmente ortografia Spaño.

Mas recientemente e custumber aki a topa cu resistencia, pasobra den elaboracion di e Vocabulario oficial a opta pa varios alternativa, por ehemplo eliminando pa hopi palabra e forma originalmente skirbi cu un 'qu', cu a bira 'k'. Cu tempo hende ta custumbra cu e cambionan ey, aunke te awe ta mustra nos un poco straño cu un persona ta admiti cu e tabatin un 'kerida'. Papia e ta mescos, pero riba papel probablemente e lo pone 'querida'. Mundo no ta caba ora nos tin e tipo di discrepancia aki...

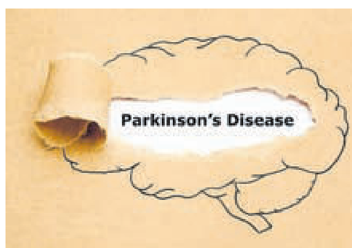
-

Hapon ta aproba prome tratamento na mundo usando stemcel pa atende malesa di Parkinson

(AFP)—Hapon a aproba tratamento revolucionario cu stemcel pa Parkinson's y insuficiencia cardiaco severo, un di e fabricantenan y reportahenan di prensa a bisa diabierna, unda e terapianan ta anticipa di yega na pashentnan dentro di algun luna.

Compania farmaceutico Sumitomo Pharma a bisa cu el a ricibi e luz berde pa fabrica y bende Amchepry, su tratamento pa enfermedad di Parkinson cu ta transplanta stemcelnan den cerebro di pashent.

Ministerio di Salud di Hapon tambe a duna luz berde pa ReHeart, sheetnan di musculo cardiaco desaroya pa compania startup medico

Cuorips cu por yuda forma basenan di sanger nobo y reestablece funcion di curason, segun reportahenan di prensa.

E tratamentonan por drenta mercado y lo cuminsa ofrece nan na pashentnan den verano mes, reportahenan a bisa citando e ministerio di salud, birando e prome productonan medico comercialmente disponible na mundo cu ta usa celulanan (iPS).

Cientifico Hapones Shinya Yamanaka a gana Premio Nobel na 2012 pa su investigacion riba celulanan iPS, cual tin potencial pa desaroya den cualkier tipo di celula den curpa humano.

"Mi ta spera cu esaki lo trece alivio pa pashentnan no solamente na Hapon sino tambe rond mundo," minister di Salud Kenichiro Ueno a bisa durante un conferencia di prensa. "Nos lo ehecuta rapidamente tur procedemento necesario pa sigura cu esaki ta yega na tur pashent."

Den un declaracion, Sumitomo Pharma a bisa cu el a haya "aprobacion condicional y cu tempo limita" pa fabrica y comercialisa Amchepry bao di un sistema supuestamente destina pa haci e productonan aki yega na pashentnan lo mas lihe posible. E aprobacion ta un tipo di "licencia provisional", corant Asahi a bisa, despues cu seguridad y efectividad di tratamento a ser evalua basa riba dato di menos pashent cu normalmente ta usa den prueba clinico pa medicamentonan.

Un prueba conduci pa investigadornan di Universidad di Kyoto a indica cu e tratamento di e compania tabata safe y exitoso den mehora sintomanan.

E estudio a involucra siete pashent cu Parkinson's entre 50 y 69 aña, unda cada un a ricibi un total di cinco miyones of dies miyones celula implanta na ambos banda di cerebro.

Celulanan iPS for di donantenan sano a ser desaroya den precursor di celulanan cerebral cu ta produci dopamina, cual no ta presente mas den personanan cu enfermedad di Parkinson.

E pashentnan a ser monitoria pa dos aña y no a haya ningun efecto negativo serio, segun e estudio. Cuater pashent a mustra mehoracion den sintomanan.

Celulanan iPS ta ser crea door di stimula celulanan maduro—ya specialisa—pa bolbe na un estado hubenil; basicamente un tipo di duplicacion sin mester usa un embryo.

E celulanan por ser transforma den varios tipo di celula, y nan uso ta un sector clave den investigacion medico.

WHO ta bisa cu centro logistico global di emergencia na Dubai ta reanuda operacionnan

(AFP)—Organisacion Mundial di Salud (WHO) a bisa cu su centro logistico pa emergencianan di salud global na Dubai ta reanuda operacionnan diabierna despues di un pausa causa pa e guera den Medio Oriente.

"Un di nos preocupacionnan mas inmediato ta interupcion di e cadena di suministro di salud humanitario," Hanan Balkhy, hefe regional pa Mediteraneo Oriental di e agencia di salud di UN, a bisa durante un conferencia di prensa na Ginebra.

"Despues di un pausa temporal, Centro di WHO pa Logistica di Emergencianan Global di Salud ta reanuda awe su operacionnan," el a bisa, papiando for di Cairo.

El a bisa cu Emiratonan Arabe Uni, den coordinacion cu e Programa Mundial di Alimento di UN, a confirma cu nan ta cla pa facilita envio humanitario urgente.

"Mas cu 50 peticion di suministro di emergencia den 25 pais ta actualmente afecta," Balkhy a bisa.

"E peticionnan pendiente aki — cu lo beneficia mas cu 1,5 miyon hende — ta inclui suministro di WHO pa Libanon, Gaza, Yemen y Somalia, como tambe suministro di laboratorio pa polio pa actividadnan global di deteccion y eradicacion den varios pais."

El a bisa cu WHO lo ta trahando den e dianan cu ta bin pa procesa envionan urgente nobo y limpia atraso prioritario.

Balkhy a nota cu hasta prome cu e escalacion di hostilidadnan den Medio Oriente, sistemanan di salud den hopi pais tabata stop di opera na capacidad maximo.

"WHO a pre-posiciona suministro di trauma y medicamentonan esencial na nos deposito na Teheran y ta monitoriando e situacion di cerca — incluyendo posible necesidad di victima masivo, interupcion di servicionan esencial di salud y posible desplasamento di e poblacion," el a bisa.

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5
Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS**. MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO DESDE 1 DI MAART TE CU 31 DI MAART
www.lottoaruba.com
LOTTO Cambiando bida...

13 participante na prome formacion militar ta ricibi nan baret

Na Fort Amsterdam, Willemstad, riba diabierna 6 di maart, 13 participante di e Prome Formacion Militar (EMV), a keda ricibi cu un Warda di Honor. Nan entrenamento a keda clausura na un forma tradicional cu un marcha final di 25 kilometer, cu a tuma luga den e marduga di diahuebs pa diabierna. Na yegada na fort nan ta cambia nan baret di entrenamento pa e baret di un Militar den Servicio. Durante huramentacion Gobernador di Corsou tabata presente y tambe Comandante di Forsanan Naval den Region Caribe.

Na e ehercicio final nuebe participante di Corsou y cinco di Aruba a participa, caminda tabatin dos hende muhe. Durante e ehercicio aki e participantenan a ricibi di e Formacion aki e oportunidad di aplica e conocemento y e habilidadnan cu nan a ricibi durante e formacion, den un forma di un scenario mas realistico posibel. E ehercicio a tuma luga na diferente localidadnan na Corsou, tal manera na Wacao, Boka Santu Pretu, Ronde Klip, Malpais y Daou. E ehercicio final a keda clausura cu un marcha di 25 kilometer. Durante e ultimo kilometernan e participantenan a keda sosteni musicalmente pa e tambureronan y supladornan di flouta, di Cuerpo di Marina. Na nan destino final Fort Amsterdam nan a ricibi nan baret oficial di Militar. Esaki den presencia di nan famia y amigonan.

Mas cu 300 candidato a meld aña pasa pa e formacion pa bira Militar di Caribe. Di nan, 32 candidato a slaag pa e procedura rigido di seleccion y a cuminsa na augustus 2025 cu nan formacion. Durante 7 luna di tempo e candidatonan a siña durante e formacion pisa y intensivo, entre otro habilidadnan militar, tecnicanan di lucha, y con pa anda cu armanan militar.

Despues di alcansa nan formacion, e Militarnan di Caribe ta keda ubica den diferente funcion operacional na Corsou y Aruba. Nan por haya diferente tarea, di sirbi como control di siguridad di acceso te cu mantencion di ordo publico y siguridad, riba peticion di autoridadnan local. Tambe nan ta participa den ehercicionan pafo di Corsou y Aruba y nan ta train hunto cu diferente partner di siguridad.

E militarnan di Caribe ta keda emplea pa Ministerio di Husticia di Corsou y desplega pa Ministerio di Defensa den Region Caribe. E mas di 220 militarnan di Caribe hunto ta forma un unidad operacional clave di Ministerio di Defensa.

Sector maritimo ta pidi supervision mas fuerte despues di incidente cu tanker sanciona

(CuracaoChronicles)— Stakeholdernan den sector maritimo na Corsou y den Reino Hulandes ta teniendo discusionnan cu meta pa mehora transparencia y supervision den maneho di barconan liga na sancionnan internacional.

Segun e ultimo boletin informativo di Curaçao Maritime Association (CMAR), e combersacionnan tin como obhetivo preveni cu barconan y tanker di petroleo cu ta riba registro di sancionnan ser procesa of acepta den puertonan local sin revision adecua. Representantenan di industria ta adverti cu permiti tal barconan opera liberamente por expone Corsou na riesgo legal y daño reputacional.

E discusionnan ta sigui despues di incidente reciente cu tanker controversial den e region. Un di e casonan ta trata di e tanker Regina, cual a yega mas prome e aña aki pa descarga petroleo Venezolano na terminal di Bullenbaai. E barco despues a atrae atencion despues cu a ser reporta cu e tabata operando bao di un registro di bandera cuestionabel.

Otro barco, Morning Sun, tambe a crea preocupacion despues cu autoridadnan na Hulanda a reporta deficiencianan den inspeccion ora e barco tabata operando cerca di Sint Eustatius.

CMAR ta bisa cu e incidentenan ta mustra e desafio di balansa facilitacion di comercio maritimo legitimo cu necesidad di cumpli cu reglanan internacional di seguridad y regimennan di sancion.

“Mientras cu Corsou y e Reino mas amplio ta busca balansa comercio maritimo legitimo cu cumplimento di obligacionnan internacional di seguridad y sancion, e episodionan aki ta resalta importancia di supervision regulatorio fuerte pa salvaguardia credibilidad maritimo y pa protege industrianan local contra riesgo legal y reputacional,” e asociacion a declara.

Autoridad Maritimo di Corsou (MAC) desde e tempo ey a tuma varios medida como reaccion na e situacion. Segun e informe di CMAR, e autoridad a actua contra un cantidad di tanker di petroleo bieu conecta cu envio di crudo Venezolano cu a atrae atencion internacional.

E Regina awor a ser formalmente deteni pa autoridad maritimo. Reportahenan local ta indica cu e barco tabata nabega bao di bandera di Timor Oriental, un registro cu no ta reconoci como parti di un registro maritimo internacional mayor. Autoridadnan tambe a nota cu sistema di rastreo AIS di e barco tabata cera durante cierto periodo.

Ademas, e tanker aparentemente ta un figura riba lista di sancion manteni pa Merca.

E incidentenan a intensifica discusionnan den sector maritimo tocante fortalecemento di supervision regulatorio pa sigura cu Corsou ta keda cumpli cu standardnan maritimo internacional mientras cu e ta protege su reputacion como un centro di transporte maritimo confiabel den Caribe.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 230.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Gobierno Hulandes ta prohibi municipio limita uso di steel slag

(NLTimes) - Gobierno nacional di Hulanda a prohibi municipio nan implementa nan propio medida pa limita uso di steel slag. Prohibicion local riba e material contaminante mester ser revoca durante e aña aki, segun un carta cu Ministerio di Infrastructura y Maneho di Awa di Hulanda a manda na tur municipio, provincia y agencia ambiental na december, segun investigacion di NU.nl y Investico.

Steel slag ta un residuo industrial cu por causa contaminacion ambiental y problema di salud. E material a keda bao di inspeccion aña pasa ora investigacion periodistico a revela cu e tabata ser usa na mas cu 200 localidad den Hulanda, incluyendo parke pa mucha, pesar cu gobierno ya tabata consciente di riesgo ambiental desde 2005.

Bao presion di Parlamento, secretario di estado Thiery Aartsen e tempo ey a impone un prohibicion temporal riba uso di steel slag. E prohibicion lo caduca inicio di aña cu ta bini, y ainda no ta claro con regulacion nacional definitivo lo mira na futuro.

Varios municipio a dicidi no warda pa decision di gabinete y a introduci nan propio reglanan permanente riba uso di steel slag y otro residuo industrial. Por ehempel, Beverwijk a prohibi completamente uso di e material. Nueve municipio den Zuid-Holland a introduci di permiso pa diferente residuo industrial, mientras otro conseho municipal a aproba mocion pa revisa regulacion local.

Pero gobierno nacional a para esaki na december. Ministerio a declara cu un prohibicion of rekisito di permiso "ta obstaculisa benta innecesariamente" y "ta crea un campo di competencia desigual den Hulanda." Segun ministerio, rekisito nacional di calidad ya ta brinda "proteccion suficiente" pa medio ambiente. Investigadornan sinembargo a indica cu e mesun ministerio a declara un aña y mei pasa cu rekisito di calidad pa steel slag "no ta brinda suficiente proteccion."

Miembronan di municipio cu ya a limita uso di escoria di acero of cu ta traha riba tal medida ta critico riba posicion di gobierno.

Municipio di Arnhem awor ta evalua si su plan pa prohibi steel slag ta legalmente posible, segun miembro Eva van Esch. "Como municipio nos ta responsable pa salud di nos ciudadano y pa un medio ambiente limpi," el a declara.

El a indica cu el ta mira "lobby di companianan manera Tata Steel" den carta di ministerio y "señal contradictorio" riba steel slag. "Pero Arnhem no ta responsable pa problema di residuo di e companianan," el a agrega.

Municipio di Gorinchem tambe a declara cu lo mantene su rekisito di permiso "te ora gobierno nacional mes bin cu un politica mas mihor," segun miembro Mark de Boer. Otro municipio den Zuid-Holland a indica cu nan lo warda informacion adicional di ministerio prome cu nan tuma un decision.

Ministerio di Infrastructura y Maneho di Awa a declara na prensa cu ta traha riba un politica definitivo pa steel slag, "incluyendo posible combinacion di un prohibicion, rekisito di permiso of un sistema di notificacion y registracion."

Segun ministerio, municipio ainda por desvia di regulacion nacional den circunstancia local specifico, pero "restriccion general" no ta permiti, en parti pasobra esaki ta obstaculisa obhetivo di "usa residuo industrial di manera lo mas eficiente posible."

Prome minister Jetten ta adverti cu tropa Hulandes por enfrenta riesgo den guera cu Iran

(NLTimes) - Prome minister di Hulanda, Rob Jetten, a adverti cu tropa Hulandes por ser afecta door di conflicto cu Iran, aunke el a enfatisa cu probabilidad ta relativamente chikito. Durante su conferencia di prensa semanal, lider di D66 a declara cu riesgo no por ser exclui completamente debi na escalacion rapido di violencia.

Su comentario tabata relaciona cu posible despliegue di un barco Hulandes na Lama Mediteraneo, un peticion presenta door di Francia cu gabinete Hulandes lo evalua dialuna.
Si gobierno acepta e peticion, e barco Hulandes lo yuda proteha un portavion Frances door di intercepta misil y drone Irani si ta necesario. HNLMS Evertsen ya a cuminsa nabega rumbo na region ainda prome cu decision final di gabinete.

"E barco Hulandes tin capacidad pa intercepta proyectilnan for di aire," Jetten a declara. Sinembargo, gabinete ainda ta considera si "seguridad di personal militar Hulandes por ser suficientemente garantisa prome cu procede cu e despliegue."

Ora periodistanan a pregunta riba esaki, Jetten a reconoce cu gabinete ta inclina pa manda e barco, pero pa motibo di seguridad nan kier "sigui tur paso necesario prome." Segun el, decision final lo ser tuma despues di fin di siman.

Un atake reciente cu drone relaciona cu Iran a impacta un base militar Britanico na Chipre, loke a provoca reaccion militar rapido di aliadonan den region. Grecia a desplega dos barco y dos avion pa e isla, mientras tambe tabata reporta cu Turkia a ser apunta.

Varios pais awor ta fortalece seguridad na Mediteraneo Oriental door di temor cu conflicto por expandi. "Turkia y Chipre mes ta motibo pakico nos kier tin barconan aya," Jetten a declara. Segun el, contribui na seguridad di region ta refleha "e idea Europeo."

Jetten tambe a indica cu e ultimo siman a mustra cu influencia internacional di Union Europeo ta limita, señalando division entre paisnan di UE riba conflicto cu Iran. El a argumenta cu si Europa kier actua como un potencia global serio, e mester fortalece cooperacion y coordinacion den politica exterior y seguridad.

Prome minister di España, Pedro Sanchez, a critica atake di Merca, mientras canciyer di Alemania, Friedrich Merz, a declara na White House cu tin acuerdo riba necesidad pa elimina regimen di Iran.

"Den e orden geopolitico mundial cu ta cambia rapidamente, ta un deficiencia cu Union Europeo ta tuma hopi tempo pa yega na un posicion comun," Jetten a declara. Despues di su bishita introductorio cu lidernan di UE e siman pasa, el a conclui: "Ta un lucha cu hopi hende na Brussel ta reconoce."

BONDIA ARUBA

Argentina: Patricia Bullrich a ricibi famia di ultimo Argentino deteni na Venezuela

(Infobae) – Patricia Bullrich a ricibi famia di German Giuliani, e ultimo Argentino dcu ainda ta deteni na Venezuela y di ken ainda no tin noticia di su liberacion.

E encuentro a realisa 24 ora despues cu e ex-minister di Seguridad a ricibi e gendarme Nahuel Gallo, kende tambe tabata deteni na e pais Sur Americano y cu a bolbe Argentina den un vuelo charter pa Asociacion di Futbol Argentino.

Tocante e encuentro, cu a tuma lugar den despacho di presidente di fraccion La

Libertad Avanza den Senado, tambe a participa e diputado libertario Sabrina Ajmechet. Pa e famia tabata presente mama di Giuliani, su esposa Virginia, su rumannan Karina y Lorena, y Diego, un amigo di German. Tambe tabata presente Elisa Trotta, activista Venezolano y defensor di Derecho Humano.

Bullrich a publica un video riba rednan social, bisando cu "nos ta luchando pa German bin back cas. E ultimo Argentino cu ta resta," relaciona cu esnan cu a keda deteni y ya libera pa regimen di Maduro.

For di esnan cercano na e senador a splica cu no tabatin mas detaye di e encuentro pasobra a defini pa e ta "cera", loke ta nifica cu solamente familiar y e dos legislador a participa.

Famia Giuliani ta bin reclamando liberacion di German di varios luna pasa. Vanesa Giuliani a splica Infobae cu su ruman homber a biaha pa Venezuela na mei 2025 pa motibo comercial, no politico. E tabata bayendo back na momento cu el a keda deteni den contexto di detencion masivo, hunto cu otro 80 persona prome cu eleccion.

Giuliani tin mas di nuebe luna cera den Centro Penitenciario Yare II. Maske su caso ta desaroya leu di bista internacional, a cuminsa mobilisa reclamo diplomatico y social for di Argentina.

E famia ta denuncia cu "a trat'e manera delincuente" maske no tin prueba ni causa formal hustificando su detencion.

Cuba ta reporta di cinco morto di tiramento contra speedboat Mericano

(AFP) – Autoridadnan Cubano a bisa diahuebs cu cinco miembro di tripulacion di un speedboat cu bandera Mericano involucra den un tiramento cu wardacosta siman pasa a fayece di su heridanan.

Fiscalnan a presenta cargo di terorismo contra e miembronan di tripulacion sobreviviente di e boto, sospecha di purba di trece arma na Cuba den speransa pa destabilisa e gobierno comunista na La Habana.

Un di e seis sobreviviente, identifica como Roberto Alvarez Avila, "a fayece dia 4 di maart di herida cu el a ricibi," ministerio di Interior a bisa den un declaracion riba television estatal.

E tiramento a tuma lugar dia 25 di februari na momento cu un boto di wardacosta a acerca e speedboat pa exigi identificacion, y e tripulacion a responde cu tiramento.

Wardacosta Cubano a tira mata cuatro otro persona abordo di e boto, cu a yega dentro di un miya nautico di costa di e isla Caribense.

Oficialnan Cubano a bisa cu e speedboat, registra na Merca, tabata transportando arma di candela di diferente caliber, incluyendo 14 rifle, 11 pistol y casi 13.000 ronda di municion.

Ministerio di Interior a agrega cu e investigacion tocante e incidente tabata avansando cu cooperacion di autoridadnan Mericano, "incluyendo evidencia comparti y otro accion conhunto."

Al menos dos di esnan abordo di e speedboat tabata ciudadano Mericano, di cual un a ser mata.

Administracion di presidente Mericano, Donald Trump no a haci un secreto di su deseo pa un cambio di regimen na Cuba, imponiendo un blokeo di energia despues di caida di autocrata iskierdista Nicolas Maduro na Venezuela, cu tabata e proveedor top di petroleo pa e isla.

Riba potret: Screenshot di video transmiti pa television oficial Cubano dia 27 di februari, 2026, ta mustra un speedboat di Proteccion di Frontera Cubano cu segun e television oficial Cubano a ser usa durante e confrontacion cu un boto yegando for di Merca dia 25 di februari 2026.

Cumbre di Trump cu Latino America pa discuti 'democracia'

(AFP) – E encuentro di presidente Mericano, Donald Trump cu lidernan derechista Latino Americano na su resort na Florida awe diasabra ta bay ta enfoca riba seguridad y democracia, segun minister di Exterior Boliviano a bisa AFP.

E lider Mericano ta bay ricibi un decena di aliado transcontinental na Mar-a-Lago, hopi di ken el a sostene of yuda pone a cargo.

Entre e invitadornan ta bay tin Javier Milei di Argentina; presidente electo di Chile, Jose Antonio Kast; y Nayib Bukele di El Salvador – kende su accion di seguridad ta ser mira como un modelo pa hopi den e region.

Durante e di dos termino di

Trump den Oficina Oval, el a pone su dede riba e pesa di varios eleccion Latino Americano. El a menasa di retira sosten fiscal for di Argentina si aliadonan di Milei no gana eleccion legislativo, y expresa sosten abiertamente pa candidatonan presidencial.

E cumbre ta yega simannan despues cu Merca a baha lider di Venezuela di hopi tempo, Nicolas Maduro, y mientras Washington ta pone su mira riba su antiguo enemigo comunista, Cuba.

"E proposito ta pa discuti e retonan cu Latino America ta enfrenta," minister di Exterior nobo di Bolivia, Fernando Aramayo a bisa AFP diaranson.

El a bisa cu temanan lo varia "for di estado di nos democracianan te asunto di seguridad, asunto relaciona cu comercio, cooperacion cu sector priva."

Aramayo a bisa cu e reunion tambe lo mira "situacionnan actual y kico un Latino America mas uni y mas resiliente por logra."

Trump a busca pa reestablece prioridad Mericano den continente Americano – di bombardeo di supuesto botonan traficando droga matando mas di 100 persona, te sostene lidernan amigable y pusha companianan Chines fuera di zona di Canal di Panama.

"Dominio Mericano den Hemisferio Occidental nunca ta bay ser cuestiona atrobe," Trump a bisa na januari.

-

12 morto despues di collapse di cas di cuido na Brasil

(AFP)—Diesdos persona a muri ora un cas di cuido pa adulto mayor a collapse den zuidoost Brasil, segun un conteo publica diabierna pa bomberonan despues cu nan a conclui operacionnan di buskeda y rescate.

Respondedornan di emergencia a rescata ocho persona bibo, incluyendo un mucha homber di dos aña, mientras cu nuebe otro a logra scapa riba nan mes of cu ayudo di bisiñanan.

Bintinuebe persona tabata den e edificio di cuater piso den ciudad di Belo Horizonte ora el a collapse den oranan tempran diahuebs mainta.

Ademas di e cas di cuido, e edificio tambe tabatin apartamento y un clinica di beyesa.

E causa di e collapse ainda ta bao investigacion.

Vocero di e departamento di bombero Henrique Barcellos a bisa periodistanan na e sitio cu e edificio tabatin tur permiso necesario.

Mas cu 40 bombero, cu apoyo di cachonan entrena, a participa den e esfuerso di buskeda.

Entre nan tabatin equiponan for di Juiz de Fora, un ciudad den e mesun estado di Minas Gerais unda deslisamentonan di tera causa pa yobida fuerte a laga 65 morto siman pasa.

Gobierno di Bukele na El Salvador ta tene decenas di prisonero politico, segun grupo di derecho humano

(AFP)—Gobierno di presidente Nayib Bukele di El Salvador, conoci pa su represion fuerte contra gangnan di caya y contra disension politico, ta tene decenas di prisonero politico, un grupo di derecho humano a acusa diahuebs.

Segun NGO Cristosal, tal detencionnan no a sucede na El Salvador desde su guera civil largo di añanan 1980, haciendo e pais awor mesun opresivo cu Nicaragua y Venezuela.

Directornan di e grupo a huy pa Guatemala na juli aña pasa, bisando cu nan tabata enfrentando persecucion di parti di e administracion di Bukele.

Su informe a conta 86 prisonero politico, incluyendo investigador principal anticorupcion di e NGO, Ruth Lopez.

Bukele mes a yama su mes “e dictador mas great di mundo” y e tin lazo cerca cu presidente di Merca Donald Trump.

E ta goberna bao di un estado di emergencia durante cual criminalidad a baha fuertemente despues cu autoridadnan a aresta mas cu 91.000 persona, hopi biaha sin orden hudicial y acusando e detenidonan di tin relacion cu gangnan.

Miles di hende inocente a ser afecta pa e represion, y rond di 8.000 ya ta libera.

“Pa prome biaha desde e acuerdonan di paz, despues di e guera, nos por declara cu tin prisonero politico na El Salvador,” Rene Valliente, hefe di investigacion na Cristosal, a bisa durante un conferencia di prensa.

E tabata referi na e acuerdo di 1992 cu a pone fin na e guera entre un gobierno derechista respalda pa Merca y guerrillanan izquierdista respalda pa Cuba.

E informe a bisa cu ademas di e prisoneronan politico, por lo menos 245 otro persona a ser acosa di un manera of otro pa gobierno Salvadoreño, aunke e grupo a adverti cu e cifra real por ta mucho mas halto.

Mayoria di esnan afecta ta defensornan di derecho humano cu a critica e represion contra gangnan, periodista, lider sindical of activistanan ambiental, e informe a bisa.

‘Formanan bieu di violencia estatal’

“Finalmente, e famoso ‘modelo Bukele’ ta un regimen manera hopi otro — un dictadura cu ta mata, tortura, roba y persigui,” presidente di Cristosal, Noah Bullock, a bisa.

“Loke nos ta mirando ta un regreso di e formanan bieu di violencia estatal eherce pa tiranonan y regimen autocratico pa concentra poder y mantene privilegionan,” el a bisa.

Bukele, kende ta presidente desde 2019, a logra na augustus aña pasa e derecho pa busca re-eleccion indefini despues cu Congreso controla pa su partido a aproba un reforma constitucional amplio.

Gobierno di El Salvador no a responde inmediatamente na e informe.

Cristosal a bisa cu ademas di usa cortenan criminal como “un medio di represion,” e acoso ta inclui menasanan, sigui hende, intento di humilia hende publicamente y “uso sistematico di detencion preventiva.”

“E metodonan aki ta similar na esnan cu ta mira den paisnan manera Nicaragua y Venezuela,” e informe a bisa.

Lopez, investigador anticorupcion di e NGO, a ser deteni na mei 2025 riba acusacion di malversacion di fondo estatal ora e tabata traha pa un tribunal electoral dies aña atras.

El a nenga e acusacionnan y a acusa gobierno di purba silenci’e.

Bukele, kende su represion contra gangnan di caya a gana apoyo di hopi Salvadoreñonan, a ser reeligi na 2024 cu un mayoria enorme.

“Mi no ta preocupa si nan ta yama mi un dictador. Mi prefera nan yama mi dictador cu mira Salvadoreñonan muri riba caya,” el a bisa den un discurso aña pasa.

Inflacion na Venezuela a subi te 475% na 2025, segun banco central

(AFP)—Inflacion na Venezuela a subi te 475 porciento aña pasa, compara cu 48 porciento e aña anterior, segun e prome cifranan oficial publica pa banco central desde november 2024.

Venezuela a cera aña pasa cu loke e Fondo Monetario Internacional (IMF) tabata pronostica como e tasa di inflacion mas halto di mundo, hopi mas halto cu Sudan—afecta pa guera—of Iran, unda inflacion a provoca protestanan masivo cu a ser reprimi fuertemente.

Inflacion acumula pa e prome dos luna di 2026 a yega casi 52 porciento, banco central a bisa diabierna.

E institucion no a publica ningun pronostico pa resto di e aña.

Economia di Venezuela a ricibi un golpi fuerte aña pasa despues cu sancionnan di Merca a ser reforsa como parti di un campaña di presion di presidente Donald Trump contra su rival Nicolas Maduro. Washington finalmente a depone e lider socialista autoritario riba 3 di januari durante un operacion di forsanan special di Merca na Caracas y desde e tempo ey a relaha algun sancion.

Na 2025, e sancionnan di Merca—specialmente embargo riba petroleo Venezolano—a limita fluho di e dollar, causando aumento rapidamente di prijs di biennan y servicio.

IMF tabata proyecta cu inflacion lo yega 269,9 porciento pa 2025 den total, pero cu lo acelera te 548,6 porciento na final di e aña.

Economistanan tabata teme e regreso di hiperinflacion—defini como subida mensual di 50 porciento of mas riba prijsnan—cual a causa un caos economico entre 2017 y 2021.

Memorianan ainda ta fuerte di un subida record di 130.000 porciento den prijs riba base anual registra na 2018, segun cifranan oficial—e punto mas halto di e periodo di hiperinflacion, cual a pusha miyones di persona pa emigra.

Pa 2024, e cifra a baha te 48 porciento—un cambio atribui den gran parti na maneho economico di ex-vicepresidente di Maduro, Delcy Rodriguez, kende awor ta lider interino di e pais.

Rodriguez, kende Washington a aproba pa reemplasa Maduro, a cuminsa un programa ambicioso di reformanan desde cu el a tuma control.

El a habri e sector petrolero vital pa inversion priva y tambe ta planea pa reforma ley di mineria di e pais pa atrae inversion den mineralnan critico.

Criticanan ta aumenta contra Biennale di Venecia despues di inclui Rusia

(AFP)—Critica a aumenta diabierna contra un decision di Biennale di Venecia pa permiti Rusia participa den su exhibicion global prestigioso di arte pa prome biaha desde su invasion di Ucrania.

Gobierno di prome minister Italiano Giorgia Meloni a bisa cu e ta opone inclui Moscu den e evento, mientras cu minister di Exterior di Lituania a yama esaki "abominable".

Diabierna, un grupo transpartidario di legisladornan Europeo a publica un carta na e organisadornan di Biennale condenando participacion di Rusia como "inaceptable".

"Tal decision ta core riesgo di duna legitimidad na un regimen responsable pa violencia cu ainda ta andando y inevitablemente lo daña e reputacion y posicion moral di e Biennale mes," nan a skirbi.

Den e dianan despues di e invasion di Rusia na Ucrania na 2022, Biennale—un di e institucionnan cultural mas importante di Italia—a

prohibi cualkier persona liga na gobierno Ruso di participa den e edicion di e aña ey.

Rusia tambe no tabata presente na e siguiente evento na 2024. Sinembargo, e pais ta riba lista di participante nacional pa exhibicion di 2026, cual ta core for di mei te november.

"La Biennale di Venezia ta un institucion habri" y "ta rechasa cualkier forma di exclusion of censura di cultura y arte," organisadornan a bisa den un declaracion diaranson.

Presidente di Biennale Pietrangelo Buttafuoco, kende a tuma cargo na maart 2024, a bisa cu nan a invita hende "for di tur zona di guera pa comparti nan perspectiva".

"Nos ta kere cu unda tin arte, tin dialogo," el a bisa corant La Repubblica.

Artistanan for di Rusia, Ucrania y Bielorusia—un aliado cerca di Moscu cu a permiti uso di su teritorio pa invasion—lo ta na Venecia, como tambe otronan for di Iran, Israel y Merca.

Buttafuoco a ricibi critica pa ta demasiado cerca di e gobierno derechista di Meloni, cual a nombr'e.

Pero Roma, cual a mustra apoyo fuerte pa Ucrania, a critica e decision pa readmiti Rusia.

Ministerio di Cultura a publica un declaracion bisando cu Fundacion Biennale a tuma e decision "completamente independiente, a pesar di oposicion di gobierno Italiano".

Minister di Exterior di Lituania, Kestutis Budrys, a bay mas leu, skirbiendo riba X cu e decision pa "saca alfombra cora pa diplomacia cultural scur di Rusia ta abominable".

Kool Stoba

Ingrediente:
1 Kool grandi
1 pa 2 wortel
1 Siboyo
1 Tomati
¾ Promenton
1 Cuchara di pasta di tomato
Manteca
5 Batata
Rabo salo
1 Bara di spareribs

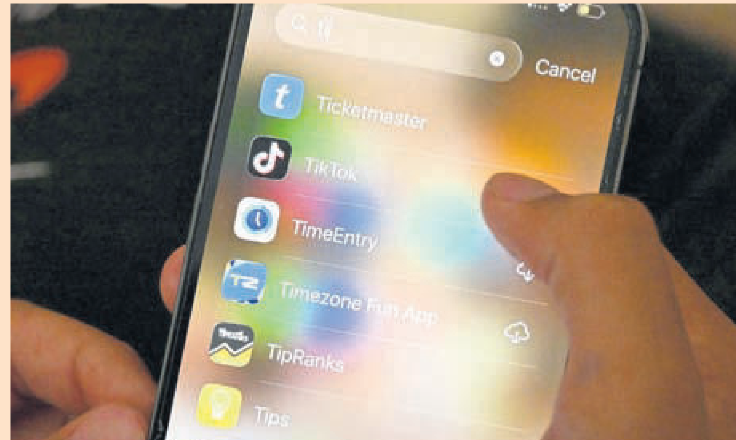

Elaboracion
Cushina e kool riba candela mediano te ora e cuminsa bira moli.
Awor ta agrega tur ingredient, condiment y un cuchara di pasta di tomato.
Tip! Por agrega 2 cuchara di awa di e rabo pa smaak e kool mientras e ta cushina.
Laga tur cos cushina hunto te ora e constelacion ta na bo gusto.
Tip ! Si ta desea e saus mas diki, traha un mescla di awa y hariña blanco y agrega esaki na e cuminda mientras e ta cushina.
Si kier un plato mas colorido por agrega ruku of cualkier food color enhancer.
Lag'e fria y sirbi'e cu aros, banana hasa y funchi.
Strooi poco sucu na gusto riba e kool stoba.

Merca ta culpa Live Nation pa sistema di ticket "corupto"

(AFP)—Abogado di gobierno Mericano a acusa Live Nation di abusa su poder di mercado pa bombardea bishitantenan di concierto cu tarifanan halto, mientras un huicio anticonfiansa a cuminsa diamars na New York.

Abogadonan rival a priminti cu evidencia lo sostene nan banda di e storia durante e remarcanan di apertura, unda e conseho di Live Nation ta desafiando cu e compania no a haci nada. "E industria di ticket ta corupto," e abogado den e division anticonfiansa di e Departamento di Husticia, David Dahlquist, a conta panel di hurado.
"E ta controla pa un monopolista."
Cu e caso federal aki, gobierno Mericano ta buscando pa desmantela e promovedor di concierto cu tambe ta controla gigante di benta di ticket Ticketmaster. Live Nation y subsidiario Ticketmaster ta controla e conexion entre musiconan y nan fanaticonan, unda bishitantenan di concierto na Merca ta enfrenta tarifanan halto di ticket compara cu cualkier otro pais, Dahlquist a mantene.
Abogado di Live Nation, David Marriott, a argumenta cu "tin mas competencia cu nunca den benta di ticket." E Departamento a conta corte cu Live Nation ta controla 85% di e mercado na Mercado pa

benta di ticket, lagando fanaticonan cu tiki opcion pa cumpra otro caminda.
Live Nationa desafia aki, bisando cu su share di e mercado di ticket ta mas cerca na 40%. E caso a ser inicia bao ex-presidente Joe Biden na mei 2024, ora e Departamento a yama Live Nation un monopolista cu ta controla virtualmente tur entretenimento den e pais.
E compania basa na California ta un gigante den su industria: na 2025 el a organisa mas cu 55.000 evento mundialmente, atrayendo 159 miyon bishitante.
Banda di promocion, e tin shares den 460 luga y desde 2010, a controla Ticketmaster, e bendedor di ticket mas grandi na mundo. Merca ta acusa Live Nation di abusa su posicion dominante pa presiona artistanan y sitionan pa firma cu nan, strobando competencia y imponiendo tarifanan excesivo riba fanaticonan.
E huicio a cuminsa dialuna cu seleccion di hurado dilanti hues federal Arun Subramanian—ken recien a presidente e huicio di rapper Sean "Diddy" Combs.
Casi 39 estado y e capital Washington tambe ta partidonan den e demanda hunto cu gobierno federal. Segun Asistente di Procurador General di New York, Jonathan Hatch, casi 30$ di tarifanan cobra "no tin nada di haber cu e servicionan" actualmente ofreci pa Ticketmaster.
E estadonan ta buscando reembolso pa e porcion di tarifanan di ticket nan ta considera no hustifica. Si nan prevalece, e legislacion por alcansa varios shen miyones dollar den daño. "Tin tin cuestion di daño pasobra nos no a haci nada malo," Marriott a conta hurado, manteniendo cu e margen di ganashi di Live Nation di 25% ta hopi menos cu loke un monopolista lo tuma.

Hefe di festival di cine na Berlin lo keda cu su trabao despues di controversia tocante Gaza

(AFP)—E hefe di festival internacional di cine na Berlin lo keda cu su trabao a pesar di controversia tocante declaracionnan anti-Israel di un director di pelicula na e evento, segun e oficina di minister di Cultura Aleman a bisa diaranson.

Tricia Tuttle a ser critica pa algun politico despues cu e comentarionan di creador di pelicula Sirio-Palestino Abdallah Al-Khatib a surgi, cu algun medio di comunicacion reportando cu minister di Cultura Wolfram Weimer a busca pa kita for di su posicion.

Pero despues di un reunion di e directiva di KBB—e compania cu ta opera Berlinale—diaranson, oficina di Weimer a bisa den un declaracion cu e ta acepta Tuttle su disposicion pa "continua cu su trabao."

Criticanan rabia tocante e conflicto Israeli-Palestino supuestamente a sacudi e festival, cual ta tuma luga tur februari como Europeo su prome festival di cine grandi di anja.

E anja aki, e comentarionan di Khatib durante e cer-

emonia di clausura acusando Alemania di ta complica den "genocidio" na Gaza a causa rabia di algun politico Aleman.

Tuttle tambe a haya critica pa para pa potret cu algun persona di e equipo tras di Khatib su pelicula "Chronicles from the Siege."

Pero Weimer a bisa diaranson cu Tuttle a "haci hopi esfuerso pa cambia ruta" na e festival, cual e ta liderando pa dos aña caba. "Mi ta gradicie pa ta dispuesto pa sigui riba e caminda aki," el a bisa.

"Mi ta acepta e decision di awe pa e directiva supervisorio pa reafirma e confiansa den mi liderazgo di e Berlinale," Tuttle a bisa den un declaracion. Weimer a agrega cu e directiva di KBB a duna algun recomendacion pa "fortalece" e festival, incluyendo un codigo di conducta nobo.

"E directiva a emiti un cantidad di recomendacion, cual nos mester considera cuidadosamente," Tuttle a bisa.

Controversia a rondona e festival Berlinale e aña aki desde comienso, despues cu presidente di hurado, director Aleman Wim Wenders, a responde na un pregunta tocante Gaza por medio di bisa cu cinema mester "keda afo di politica."

Debate tocante e comentario di Wenders a sigui, unda escritor Indio Arundhati Roy a retira for di e festival y a denuncia su declaracionnan.

Tuttle a ricibi sosten for di miles di creador di pelicula despues cu medio Aleman Bild a reporta cu Weimer tabata purbando di kit'e for di su trabao.

Savannah Guthrie ta planea regreso pa NBC mientras buskeda pa su mama ta continua

(BBC)—Savannah Guthrie, presentador di e programa Today di NBC, a bishita e oficina di e medio na New York como cu e ta planea pa regresa mientras e buskeda pa su mama desaparecido ta continua.

Guthrie su mama di 84 aña, Nancy, a disparce for di su cas na Arizona desde 1 di februari, cu autoridadnan creyendo cu el a ser secuestra. Algun pista a surgi den casi cinco siman desde e tempo ey.

Guthrie, mientras tanto, a keda leu di e camara, aunke el a publica apelacionnan emocional riba red social pa e regreso di su mama. Su co-presentador Jenna Bush Hager a conta sintonisantenan cu Guthrie a bishita y "el a bisa e tin intencion pa regresa," pero "mi no sa kico esaki lo pasa exactamente."

No a establece ningun fecha pa Guthrie su regreso na e show. El a aparece e ultimo biaha dia 30 di januari, dos dia prome cu su mama a disparce. Guthrie tambe a retira for di e cobertura di Weganan Olimpico mientras e buskeda pa su mama a intensifica.

Siman pasa, e famia a ofrece un recompensa di 1 miyon dollar pa e regreso di Nancy Guthrie. E Oficina di e Pima County Sherrif a bisa cu e ta kere cu su mama "a ser hiba for di cas sin su permiso, posiblemente durante oranan di anochi y cu e ta inclui posible secuestro."

Investigadornan a publica imagennan di e sospechoso principal—un homber captura riba e camara di porta di Nancy Guthrie. Supuesto notanan di rescate demandando 6 miyon dollar den criptomoneda a ser manda pa medionan di comunicacion, incluyendo un cual a vence dia 9 di februari.

Detectivenan a ricibi casi 40.000 tip di publico. Evidencia di DNA a ser recupera for di un handschoen—similar na esun cu e sospechoso a bisti—haya cerca di e cas, pero e no a duna resultado, autoridadnan a bisa.

Where dinner ends,
the night begins
GAIA
AFTER DARK
Late night cocktails | Exquisite bites
Saturdays, from 10PM to 1:30AM
Reservation trough Opentable.com
GAIA House of Grill
JOIA Aruba by Iberostar
J.E. Irausquin Blvd 230
JOIA
BY IBEROSTAR

BONDIA ARUBA

E porta blauw:

Comisario di polis uniforma Sr. Silvio de Mey: Mi ta agradecido

Cuerpo Policial Aruba den cuadro di nos 40 aniversario ta inicia cu un seccion informativo y educativo yama "E porta blauw episodio: E bida di un Polis". Nos ta para keto un rato y conoce Sr. Silvio de Mey, comisario di polis uniforma.

Inicio di mi carera Policial: Tabata na aña 1983 mi ruman mayor cu a caba su estudio militar e tempo ey, el a encurasha ami pa aplica pa estudio di polis. Tabata di e forma aki inespera mi a tuma e reto, aplica na Warda di Polis bieu na Oranjestad. Asina aki mi carera como polis a cuminsa y awe 41 aña despues ainda mi ta stima mi trabou di sirbi mi Pais. No ta algo cu tabata planea simplemente el a "pop up" e momento ey.

Estudio Policial: Mi a cuminsa opleiding di polis riba 17 september 1984. Durante opleiding di polis mi a conoce e trabou di polis cu hopi disciplina y a traha mi caracter pa e persona cu mi ta awe. Algun materia a bay fastioso pa mi. Pero durante tempo mi a siña hopi cos y poco poco mi a mehora. Tabata mas o menos 1 aña despues mi a termina mi estudio cu exito, asina mes cu e tempo ey e opleiding di polis tabata semi militar. Nan tabata hopi streng e tempo cu semper bo mester tabata prepara. Lesamento y sa bo materia tabata primordial e tempo ey!

Ken ta sr. De mey?: Durante añanan ma siña separa mi bida persona cu trabou. E no ta facil si! Pero bo tin cu hacie vooral pa e funcion di polis. Den mi tempo liber mi ta dedica na core wak naturalesa. Mi tin mi Jeep pa asina core y admira naturalesa, wak e bahada di solo, bay lama sambuya un rato Tambe mi ta gusta wak hopi documentario asina mi ta tuma tempo pa mi mes. Mi tin contacto tambe cu ex-polisnan na unda nos ta sinta bebe te y combersa un rato. Asina aki mi ta separa mi mes pa cu trabou y disfruta cada momento cu mi por cu ta hopi importante pa mi.

1986: Prome cu Cuerpo Policial Aruba a nace mi tabata forma parti di Cuerpo Policial Antiyas Hulandes. Despues cu nos a termina nos estudio nos tabata tin e escogencia of nos ta keda Aruba of nos ta bay Antiyas, esaki den porta cu Aruba ta bay haya su Status Aparte. Nos tabata mas o menos 200 polis so; incluyendo nos klas, a dicidi di keda Aruba y lanta Cuerpo Policial Aruba ariba 1 januari 1986. Algun polis di Antiyas a bin traha na Aruba pero mayoria di nos como polis Arubiano a keda Aruba. E no tabata facil na prome instante, nos tabata hopi hoben y a madura hopi trempan pa motibo di e cambio nobo aki. E ta un gevoel hopi bon pero cu reto pasobra nos tabata tin nos mesun altocomisario, nos propio identidad y imagen. Algo nobo pa Aruba y pa mi!

Estudio Policial:
1 januari 1986 (Status Aparte): Sectie Surveillance Dienst Buitendistricten (Santa Cruz/Noord/Strandpolitie
1991- 1992: Sectie Surveillance Oranjestad: agent eerste klasse;
1992-2001: Sectie Jeugd en Zeden Politie: brigadier/ brigadier eerste klasse;
2001-2009: Bureau Interne Zaken en Onderzoek (BIZO): hoofdagent/ hoofdagent eerste klasse;
2009-2012: cu rango di onderinspector/onderinspecteur eerste klasse y cu meestertitel di UvA, mi a cuminsa cu e studie di Nederlandse Politie Academie (Executive Master Tactical Policing major in leadership): pero durante di estudio mi a carga e rango di Inspector den opleiding, tabata un estudio dual traha y studia cu a tuma lugar entre Hulanda y Aruba, despues a finalisa cu esaki na 2012 mi por carga e titulo EMTP patras di mi nomber cu ta un titulo reconoci pa NVAO; despues mi a sigui traha den KPA como Inspector di polis);

2012-2015: Coordinador di ploeg na Warda di Oranjestad (Inspector di Polis);
2015-2017: District chef Oranjestad (Inspector/Inspector eerste klasse);
2017-2018: District Chef Santa Cruz (Inspector eerste klasse);
2018-2023: Hoofd Staf Korpschef (HSKC: Hoofd inspector of Chief of Staf);
2023- 2025: Waarnmend Hoofd Algemene Politie Dienst (hoofd inspector/waarnemend Commissaris van Politie); Unit Narcotica ta resorta bao di mi persona te cu awo.
2025 - pa awe: Hoofd Algemene Politie Dienst (Comisario di Polis uniforma)

Sirbiendo nos comunidad: Un victima no tin un voz y ami ta e voz pa nan. Esaki ta yena mi cu satisfaccion pasobra mi a traha riba casonan hopi grandi na fabor di e victima. Mi ta traha pa mi Pais y na unda cu mi por yuda mi ta yuda mesora! Esey ta e miho gevoel cu mi ta sinti haciendo e trabou aki.

Vision pa e funcion: Como comisario di Polis tin diferente reto pero un di nan ta, comunidad ta crece, hende su mentalidad ta cambia, nos ta haya hende di otro Pais tambe ta bin biba aki, generacion ta pensa otro cu esun di awo. Tin hopi diferencia y ta un reto pa ta un lider, pero esey no ta kita afo cu nos mester keda mantene nos Pais sigur! Pa nos preveni delitonan no wordo cometi localmente. Seguridad mester wordo garantisa tur dia y esey ta mi reto y lo percura esey tur dia.

Trabou di Polis: E trabou aki tin su retonan, peliger pero e ta bunita tambe. Nos t'ey, nos ta yuda un otro persona su problema of pa esun cu no tin voz. E ta un trabou hopi noble, mester probecha di e momentonan bon y bunita cu tin den Polis, pasobra problema ta bin di mes. Pero e cosnan bunita ta esun cu haci e trabou aki uno noble!

Trayectoria Policial: Mi a drenta polis cu 18 aña. Mi ta un di e polisnan cu a pasa den tur e rangonan for di aspirant te cu awe comisario. Bo tin cu tene na e momentonan cu presenta, sigui bo metanan y bo ta logra! Probecha di tur e oportunidad cu e Cuerpo ta duna bo, pa asina bo sigui crece. Pone bo metanan, sigui padilanti y logra. Si, abo kier traha un carera policial e ta posibel, djis pone bo pasion den bo trabou.

Mi ta yama danki: Danki na altocomisario Arnhem, Gobierno di Aruba pa kere den mi cu awe mi ta den e posicion aki di comisario. Mi ta sinti mi mes hopi pasiona pa haci e trabou aki y cu yen energia. E grupo grandi di hobennan polis ta esun cu ta duna mi energia pa asina sigui brinda e mihor di mi.

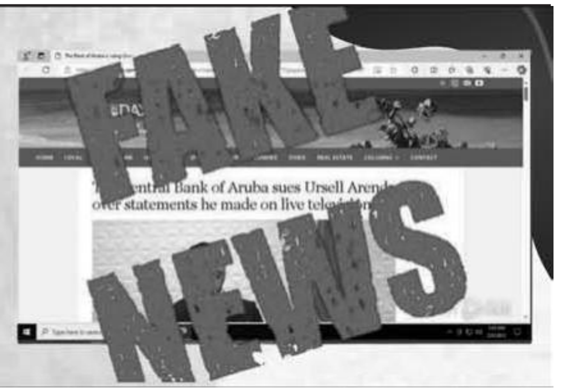
E sosten di famia: Semper mi ta agradecido pa tur persona cu a sostene ami. Pero mas aun mi famia cu semper tabata t'ey pa ami. Nan ta esun cu ta soporta un tiki mas di mi ausencia of yega cas cu un poco beis. Nan ta esun cu t'ey pa ami. Mi ta hopi agradecido na mi yiunan cu semper tabat'ey. Cada polis tin nan sosten y mi sosten ta mi yiunan. E ta bon y importante pa busca un refugio y bo famia ta e refugio. Semper busca un bon amigo of un bon colega. E ta yuda bo den bo carera policial!

E porta blauw, episodio: E bida di un polis, ta sigui cu mas seccion pa asina nos comunidad por biba un tiki mas di cerca di nos hendenan, e agente policial cu despues di pasa e porta blauw ey tambe ta un persona, un

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Ekipo di preparadornan fisico di COA ta sigui cu cursonan di capacitacion tecnico

Entrenador Adolfo Gallego Salas ta duna curso di entrenamento y capacidadnan fisico

Despues di a ricibi un curso virtual algun siman pasa, ekipo di preparadornan fisico di Comite Olimpico Arubano (COA) a ricibi un curso di entrenador Adolfo Gallego Salas di Colombia. Adolfo cu ta di bishita na Aruba, ta entrenador di hisamento di peso tambe ta traha como preparador fisico pa diferente deporte na Colombia.

Algun aña atras Adolfo tabata na Aruba como entrenador di e federacion di hisamento di peso "Aruba Amateur Weightlifting Association" (AAWA) unda a logra resultado historico pa Aruba hunto cu atleta Joel Kuiperi, logrando un medaya di plata na e Weganan Suramericano Cochabamba2018.

Durante dos sesion na COA, e grupo a ricibi curso cu a trata diferente topico importante pa entrenamento fisico. A trata e tema di organisa un plan di entrenamento di preparacion fisico, cu ta conecta cu e necesidad di comprende e diferente capacidadnan fisico y condicional di cada atleta, cu por diferencia a base di e deporte cu ta practica. E capacitacion aki ta sirbi pa asina por eleva e nivel di e preparadornan fisico cu ta continua traha cu tur atleta cu tin bista riba participacion na e Weganan cu tin pa e Ciclo Olimpico.

Ex-capitan di rugby di Escocia ta perde honor Britanico despues di condena pa abuso

(AFP)—Ex-capitan di rugby union di Escocia, Stuart Hogg, a perde un honor publico Britanico despues cu el a admiti cu el a abusa di un ex-pareha, segun a anuncia diahuebs.

Un aviso den The Gazette, e registro publico oficial, a declara cu su nombramento como Miembro di Orden di Imperio Britanico (MBE) a ser "cancela y anula".

Hogg, 33 aña, a ricibi e MBE den lista di honor di Aña Nobo di 2024 pa su servicio na rugby.

Na november 2024, e full-back a admiti cu el a abusa di su esposa separa door di grita y bisa palabranan grosero, persiguie y manda mensahe cu tabata alarmante. Na januari di e siguiente aña el a ser condena pa trabao comunitario cu un aña di supervision como alternativa pa prison.

Mas prome na 2025, lider di Partido Nacional Escoces (SNP) na Westminster, Stephen Flynn, a pidi kita e honor for di Hogg, cu prome minister di Escocia, John Swinney, tambe di SNP, concordando cu tal decision tabata "rasonabel y comprondibel".

Hogg a hunga su ultimo partido pa Escocia na maart 2023 y tambe a representa e equipo British and Irish Lions.

El a retira di rugby profesional na juli 2023 pero a bolbe prome cu temporada Europeo 2024/25 despues cu a firma cu Montpellier un contrato di dos aña. Hogg ainda ta na e club Frances di Top 14.

Mas cu 1.150 persona a ser reconoci den e ultimo lista di honor di Aña Nobo 2026, un manera di reconoce careranan distingui y servicio publico. Rey Charles III y otro miembronan importante di e Famia Real Britanico ta entrega e premionan durante aña.

UEFA ta boet Real Madrid despues di saludo Nazi di fanatico

(AFP)—UEFA a pone un multa di 15.000 euro ($17.000) riba Real Madrid diabierna despues cu un di su fanatico a haci un saludo Nazi prome cu un partido di Champions League siman pasa.

Conseho disciplinario di organismo gobernante di futbol Europeo tambe a dicta un ciere parcial di e stadion di 500 asiento, suspendi pa un periodo di prueba di un aña.

UEFA a castiga Madrid "pa comportamento racista y/of discriminatorio di su simpatisantenan" den e segundo partido di e ronda di playoff contra Benfica riba 25 di februari, e organismo gobernante di futbol Europeo a bisa den un declaracion.

Real a expulsa un simpatisante cu a ser captura riba camara haciendo un saludo Nazi den tribuna prome cu e partido a cuminsa.

E prome partido di e enfrentamento tabata marca pa un incidente di presunto racismo dirigi na winger di Real, Vinicius Junior, di parti di hungador di Benfica Gianluca Prestianni, kende ta nenga esaki.

Madrid a progresa pa e ronda di 16 unda nan lo enfrenta club di Premier League Manchester City.

29 aspirant di Scol di Polis a huramenta y 25 brigadier a completa nan MKO

Diahuebs mainta a tuma luga un ceremonia special di Cuerpo Policial Aruba, den presencia di Minister di Husticia, mr. drs. Arthur Dowers, Altocomisario Ramon Arnhem, Comisarionan di Polis y famianan di e aspirantnan.

Durante e ceremonia, un total di 29 aspirant di Scol di Polis

Edgar Joaquin "Watty" Vos a huramenta y awo tin autoridad por traha proces-verbaal y carga nan ekiponan necesario pa eherce nan funcion den practica. E huramentacion a tuma luga den dos grupo: 15 aspirant di klas N4-2024 y 14 aspirant di klas N4-2025.

E paso aki ta forma parti di e curiculo di e educacion policial cu ta dura 4 aña, cu finalmente mester conduci na obtencion di nan diploma di MBO y preparacion profesional pa sirbi comunidad di Aruba.

Ademas di esaki, un total di 25 brigadier a completa nan Middenkaderopleiding y awo nan tin e oportunidad pa yega e rango di hoofdagent, marcando un paso importante den nan desaroyo profesional den Cuerpo Policial Aruba.

Durante e ceremonia, Minister Dowers a dirigi palabra na e grupo di hoben polis y a comparti un mensahe profundo riba e gran responsabilidad cu nan ta asumi. E mandatario di husticia a enfatisa cu polis tin un rol fundamental den mantene paz, orden publico y siguridad den nos comunidad. E trabao di polis ta exigi integridad, disciplina y dedicacion continuo pa proteha comunidad y mantene trankilidad den sociedad.

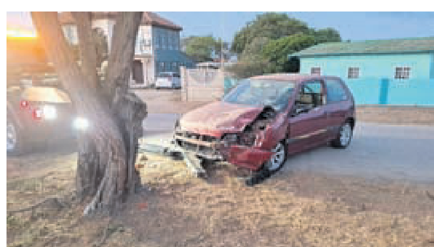
Ademas Minister Dowers a pone enfasis riba e importancia di respet mutuo entre colega den Cuerpo Policial Aruba. Segun Minister, respet interno ta forma e base pa confiansa y bon colaboracion den di e organisacion. Respet

pa otro y pa comunidad ta crea e fundeshi pa gana respet di comunidad. Confiansa di pueblo ta basa riba profesionalismo, integridad y e manera con polis ta trata comunidad.

E ceremonia a marca un momento importante pa Cuerpo Policial Aruba y pa e hobennan balente profesional cu awo ta tuma e siguiente paso den nan carera den servicio di siguridad, orden publico y paz den nos pais. Na final Minister Dowers a felicita cada aspirant y brigadier cu e logro importante aki den nan carera y a desea cada un exito y perseverancia.

Chauffeur a perde control bay dal riba un troncon na Papilon

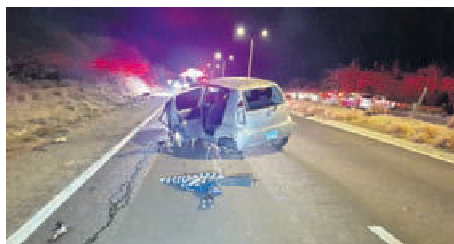
Diahuebs mainta tempran a drenta informe di un accidente na Papilon, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur di un a perde control y a bay dal na un mata.

Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

A saca chauffeur for di auto ora el a desvia dal riba barancanan

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Ser'i Teishi, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio. Na yegada di e ambulance nan a bin haya e dama chauffeur benta riba caminda y a atende pa sla na man y cara. Nan a atende y a transporte pa hospital.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e dama chauffeur di e Daewoo Boon tabata na banda drechi di caminda ora el a topa un auto sin luz el a desvia bay na man robes perde control bay banda drechi dal riba baranca canto di caminda bolter bay cay bek riba su 4 wielnan.

Den e boltermento e dama lo a ser saca for di auto y benta riba caminda.

Chauffeur di Toyota Vitz no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a dal tras di un Toyota Altezza

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na Solito, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Toyota Vitz no a regula su velocidad ni a mantene su distancia y a bay dal tras di e Toyota Altezza su dilanti.

Afortunadamente e impacto no tabata fuerte y ningun hende a resulta herida.

Mucha di 2 aña a choca cu un cos di hunga na Aureolastraat

Diaranson atardi a drenta informe di cu un mucha di 2 aña a choka cu un cos di hunga na Aureolastraat, mesora a dirigi un ambulans na e sitio.

Na caminda a drenta un otro informe cu e mama a logra saca e cos di hunga pero e boca a keda cu yen di sanger y e mama tabata desea toch pa ambulans bin check e mucha.

Na yegada di e ambulans nan a atende e mucha y no tabata mecesario pa hib'e hospital.

Mucha di 7 aña herida den un accidente na Sabana liber

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente cu un mucha di 7 aña herida na Sabana Liber, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Nissan March no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di un Honda Civic cu tabata su dilanti, den cual tabata tin un mucha di 7 aña aden cu a resulta herida cu dolor di nek y lomba.
Na yegada di e ambulance nan a atende e mucha pero e mayornan no tabata desea pa e bay hospital.

Polis a logra para chauffeur cu a pasa cu velocidad hopi halto

Diaranson madruga durante patruya polis a nota un auto pasa cu velocidad hopi halto dilanti di Windcreek Casino unda tin un zebrapad, mesora e patruya a bira bay su tras y a logra par'e.

Polis a atende hopi severo cun'e y a dun'e un tremendo boet pa e siña di esaki. Ta apenas algun siman pasa un pareha a perde su bida eynan.

Chauffeurnan ban trankilo riba nos careteranan.

Chauffeur a purba huy di un Accidente pero e otro partido a logra par'e riba e brug bieuw

Diaranson den oranan di madruga a drenta informe di un accidente riba e caminda bieuw di Barcadera.

Den e dianan aki tin trabaonan di reparacion tumando lugar riba e Green Corridor y tin esaki cera den oranan di anochi forsando e chauffeurnan pasa riba e caminda bieuw cual ta den tur mal estado.

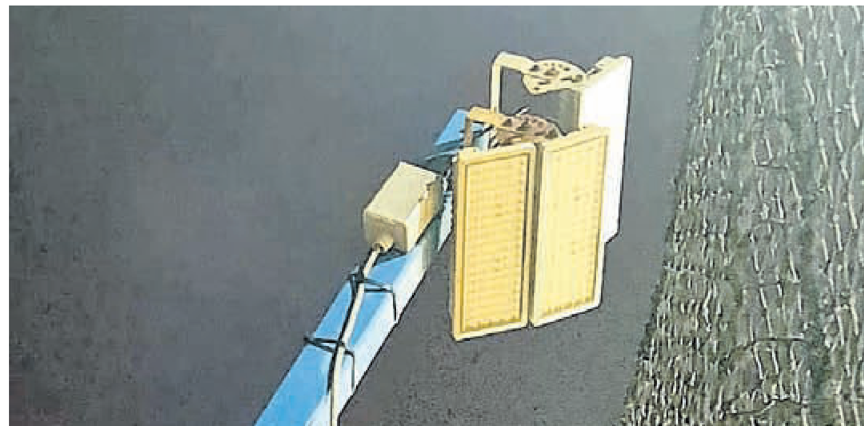

Riba e caminda bieuw a sosode un accidente y e chauffeur cu a ocasiona e accidente aki a purba huy pero e otro partido a logra alcanse y bloki'e riba e brug bieuw. Polis a presenta y a manda ambos parido bay back na e sitio di accidente pa aseguro atende cu nan.

Ladronnan a horta wayanan di coriente di tur e luznan riba veld y a corta e net di e batting cage

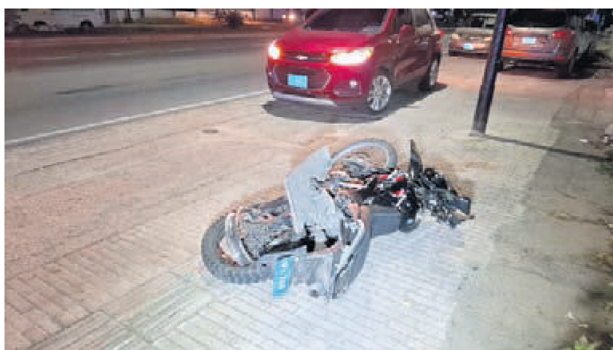
Ladronnan sinberguensa recientemente a corta tur e kabelnan di coriente di e lusnan di e veld di Centro di Bario Noord, no ta esey so nan a corta/horta e net di e batting cage tambe.

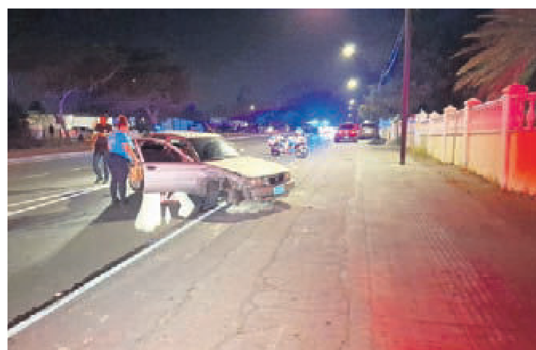
Un peticion ta bay pa e otro veldnan den vecindario y tambe full Aruba tira bista y keda atento pasobra e ladronnan ta activo.

Na Ponton un chauffeur no a ripara e motociclista su dilanti y a dal e y lastra esaki

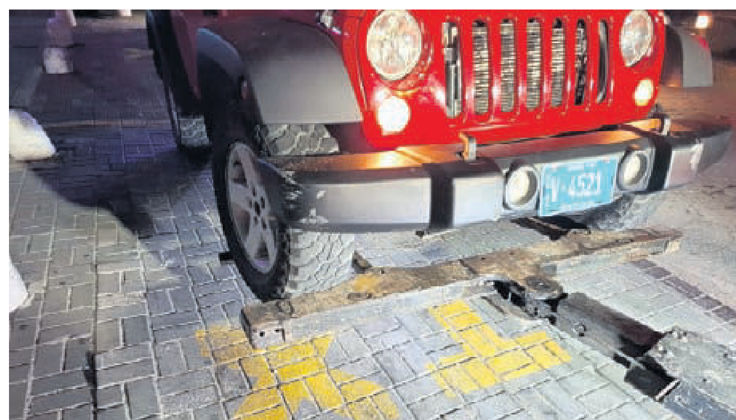
Diamars anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Ponton, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur di un Nissan Sentra no a ripara un motociclista coriendo na e banda drechi di caminda y a bay dal e y lastr'e un bon distancia prome cu el a para. Debi na e impacto e motociclista a resulta herida mientras tanto e brommer como e auto a keda basta destrui.

Na yegada di e ambulance a atende y transporta e motociclista levemente herida pa hospital.

Turista mester a saca placa paga pa un boet y takelwagen pa no bay cu su auto para na lugar di taxi

Diamars anochi un turista a hay'e ta paga pa un boet fuera e gasto di un takelwagen cu a bini pa hiba su auto na warda.

Na prome instante ora ela mira polis banda di su auto e no a worry mes pero ora takelwagen a presenta y cuminsa lanta su Jeep di huur mesora ela aparece y polis a atende cun'e cu e sa masha bon cu e no mag staciona eynan y e mester paga e boet mesora cu gastonan di takel ya cu e takelwagen a presenta.

Santa Misa na Kapel di Kapel Alto Vista y Blue Army San Nicolas

Pa 7or di mainta, Santa Misa na Kapel di Curason di Maria (Blue Army y na Alto Vista.
Prome cu Santo Misa ta resa Santo Rosario pa 6.15 "Misterio Gososo", despues ta sigui cu Salve Regina. Ta invita tur deboto y fielnan di Mama Maria pa asisti na e Santa Rosario prome cu Santa Misa. E ta entercede pa nos na nos Tata Celestial. Papa Leon ta pidi pa henter mundo resa e Santo Rosario pa bienestar di henter mundo. Pa reina pas y trankilidad den nacionnan cu ta den guera.

Papa Leon X1V Y Obispo Charles y tur sacerdote, Diaconproperly y laiconan cu ta hiba e bon noticia pa e pueblo di Dios. Pa nos Gobernantenan y tur cu ta carga responsabilidad pa nos pais Aruba. Pa enfermonan den exterior cu a bay busca nan salud. Cu pronto regresa na Aruba pa sigi gosa di un bon salud den nan su famia stima. Luna di maart ta dedica na San Hose . Ban canta y pidi Hesus yuda nos den nos necesidadnan. Ban hinca rudia busca refugio na nos Mama Celestial. E ta guia nos riba e Caminda di Dios. Cu Mama Maria den nos curason, nos Mama stima, compaña nos den e caminda di pas. Ban hunto resa pa nos hogar y nos isla Aruba. Pa tin pas y comprension un pa otro. Den nos oracionnan resa pa por yega na e pas desea.

Resultado Sorteo
06 Maart 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
7716	1862	0408	3076
5502	0801	SUPER5	8561
5918	9394	-	3465

MERDIA	ANOCHI
CATCHI Sorteo # 4910	CATCHI Sorteo # 8793
4518	6880
7222	8864
1746	6147
MULTI-X X2	MULTI-X X2
BIG 4 Sorteo # 4910	BIG 4 Sorteo # 7837
2306	2436
MULTI-X X2	MULTI-X FP
1OFF Sorteo # 2967	1OFF Sorteo # 2542
5505	4215
ZODIAC Sorteo # 4910	ZODIAC Sorteo # 6596
9210	2445
Sagitario	Libra
LUCKY 3 Sorteo # 1784	LUCKY 3 Sorteo # 1526
168	623
MULTI-X FP	MULTI-X X2

LOTTO 5 — Sorteo # | Joker | Letter

0	x Jackpot
0	x Match 4+
0	x Match 4
0	x Afl. 12,00

Proximo Jackpot **230.000,-**

LOTTO DI DIA — **02-05-21-22-23**

Sorteo # 7116

0	x Jackpot
10	x Match 4
219	x Afl 8,00

Proximo Jackpot **82.000,-**

MINI MEGA — **02-21-25-27**

Sorteo # 1850 — Mega Ball 05

0	x Jackpot
0	x match 4
5	x Afl. 500,00
66	x Afl 50.00
74	x Afl.15,00

Proximo Jackpot **300.000,-**

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 420.000,-**

KORSOU Sorteo #

Sorteo #

Torneo Himno y Bandera ta continua diadomingo awo na Aruba Juniors

Diadomingo pasa a continua e torneo Himno y Bandera organisa pa SV Aruba Juniors.

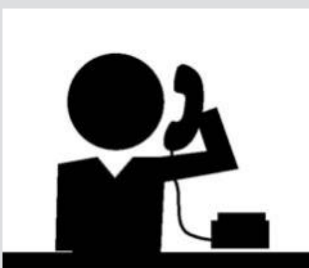
E prome wega cu a bay entre e team di cas y Tigers a bayful 7 inning. Den top di 7 inning Tigers ta anota 6 careda pa tuma bentaha 9 pa 8. Den bom di 7 inning Aruba Juniors ta bounce back y ta score 2 careda pa lagaTigers den tereno. Esaki ta haci Aruba Juniors e prome team cu ta clasifica pa e semi-final. Den e di dos wega, Boomerang cu a perde su prome wega contra Deco's, ta sorprende Astros, e campeonnan di aña pasa, cu score di 6 - 3. E di tres wega di dia tabata entre Sluggers y Jani's unda cu Sluggersta gana Jani's 3 pa 1. Despues a sigui un bataya entre Deco's y Surprise cual Deco's ta gana cu score di 7 pa 6.

Diadomingo awo lo dicidi e standing final pa e weganan di 15 y 18 di maart 2026. E prome wega riba schedule pa 9:30 den Poole A lo bay entre Slugger y Aruba Juniors. E wega aki lo dicidi e prome y di dos luga. Pa 11or lo tin e di dos wegacu lo bay entre Deco's y e campeonnan di aña pasa, Astros. Despues ta sigui e wega entre Jani's y Tigers pa 12:30. E di cuater wega cual ta programa pa cuminsa 2or lo ta entre Surprise y Boomerang. E ganado di e wega aki lo clasifica pa e semifinalnan.

E torneo ta clausura dia 18 di maart 2026 unda cu lo rebiba e cushina di Seafood. Pa 2or lo tin homenahe na dos baluarte y pa 5or atardi DushiVibezz lo ta presente.

Nos ta warda boso diadomingo awo na Aruba Juniors.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010
F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999
Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Dakota :	Centro Medico:
Tel. 588 7364	Tel. 584 5794
EMERGENCIA	**911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Azerbaijan ta bisa cu el a preveni atakenan "terorista" di Iran

(AFP)—Azerbaijan a bisa diabierna cu el a logra preveni un serie di atakenan "terorista" di Iran riba su teritorio, incluyendo un atake riba un linea di petroleo clave.

E acusacion ta bin un dia despues cu Baku a acusa Iran di lansa drone riba un region fronteriso di Azerbaijan, un incidente cu a provoca temor cu e guera den Medio Oriente por extende pa region di Caucasus.

Den un declaracion den video, servicio di seguridad estatal di Azerbaijan a bisa cu el a "preveni un acto terorista y operacionnan di inteligencia na Azerbaijan organisa pa e Guardia Revolucionario Islamico di Iran (IRGC)."

Entre e blanconan planea tabatin e linea di petroleo Baku-Tbilisi-Ceyhan, cual ta pasa door di Georgia y Turkia y ta transporta rond di un tercera parti di importacion di petroleo di Israel, el a bisa.

IRGC tambe tabata planeando un atake contra e embahada di Israel na Baku, como tambe atakenan riba un sinagoga y lidernan di comunidad Hudiu, el a agrega.

Por lo menos siete ciudadano di Azerbaijan a ser deteni den conexion cu e investigacion, e autoridadnan a bisa.

Iran no a haci ningun comentario publico inmediato riba e acusacionnan di Azerbaijan.

Merca y Israel a cuminsa cu atakenan contra Iran diasabra, matando su lider supremo y provocando atakenan di represalia den e Golfo.

E guera, awor den su di siete dia, a involucra paisnan mas aya di e region y a desorganisa e sector mundial di energia y transporte.

Azerbaijan a bisa diabierna cu e ta retirando su personal diplomatico for di Iran. "E proceso ta aplica tanto pa e embahada na Teheran como pa e consulado na Tabriz," minister di Exterior Jeyhun Bayramov a bisa.

Atakenan cu drone
E atakenan di diahuebs a involucra por lo menos cuater drone cu a crusa for di Iran pa e enclave di Azerbaijan di Nakhchivan, cual ta comparti frontera cu Iran.

Un a dal un aeropuerto y otro a explota cerca di un scol, Baku a bisa. Cuater persona a resulta herida.

Presidente di Azerbaijan Ilham Aliyev a acusa Iran di "terorismo" y a menasa represalia.

Estado mayor di forsanan arma

di Iran a bisa cu nan no a conduci e atake y a culpa Israel.

Iran a expresa preocupacion pa hopi tempo cu Israel—un aliado cercano di Azerbaijan y proveedor importante di arma—por usa teritorio di Azerbaijan pa lansa atakenan.

Na juni 2025, Azerbaijan a sigura Teheran cu e no lo permiti tal uso di su teritorio despues cu Israel a lansa un atake grandi riba blanconan Irani.

Teheran historicamente a mustra preocupacion tocante sentimento separatista entre su minoridad etnico Azerbaijani, cual ta constitui di rond di dies miyon di e 83 miyon habitante di Iran.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubla cu un awasero pasahero

Temperatura maximo 32 grado celsius
Temperatura minimo 26 grado celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 37 grado celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 6:49 pm
Subida di solo : 6:55 am

Biento:
Modera te basta fuerte for di direccionnan generalmente oost;
Forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo).
Durante di dia fuerte te duro den rafaga;
Forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo)

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
E area fuerte di presion halto lo soro pa un biento fuerte te duro den rafaga. Humedad cu ta move cu e fluho di aire lo por duna un awasero hopi breve principalmente den oranan di marduga y mainta, pero no ta spera yobida di importancia.

Condicionnan maritimo/estado di lama:
Na partinan protegi di costa: Keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid protegi: trankil, 1 te 2 pia.
Na partinan zuid no protegi: trankil te modera cu olanan di 2 te 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Modera

te localmente poco bruto cu olanan alrededor di 4 pa 7, localmente e por yega 8 pia.

Aviso/alerta:
Operadornan di boto chikito mester bay cu cautela na partinan oost te noordwest di costa.
Usuarionan di lama y landadonan tambe mester bay cu cautela na partinan expone na zuid, zuidwest y noordwest.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

He that dwells in the shelter of the Most High, shall abide under the shadow of the Almighty.
Psalm 91.

With profound sadness I'm announcing the passing over unto her eternal home of our mother, sister, aunt and grandmother:

Velencia Velma Griffin.

Better known as "Lencie" or "Zr.Griffin"
Sunrise 8 december 1954 - Sunset 27 februari 2026

Left to moun are Her:
Mother: † Lilian Starrod
Father: † Wilfred "Pops" Griffin

Left to mourn are her son:
Christopher & Emely Hodge-Kelly.

Like a loving daughter: Mirella Enser

Siblings:
† Delores Starrod & Tony Callender (U.S.A.)
† Antoni Gario
Laurier & Corry Griffin-Nebbeling(NL)
Lynnie Griffin(NL)
Lenva Griffin(NL)

Grand children she dearly loved:
Xelby , Zion & Brianna Hodge.

Nieces:
Joy Walters(U.K.)
Denise Fenton(U.K.)
Carolyn Callender(U.S.A.)
Daniëlle Klasens (NL)
Solankia Dormoy(NL)
Ashmiani Gario(NL)
Ashmira Gario(U.K)

Nephews:
Joey Griffin(NL)
Sergio Griffin(U.S.A.)
Ashrock Gario
Ashumah Gario
Ashland Gario
+Ashanti Gario
Shamar Dormoy(NL)
Patrick Hessings (NL)
Raymond Hessings (NL)

Cousins:
Sylvia Williams & family
Calvin Anderson & family
Horace Anderson & family
Joyce Mohammed & family
Yvonne Marshal & family
Cecil Anderson & family
Judy Florence
Sandra Williams
Sylvia Ottey
Gloria Hanley
Sonia Griffin
Edna Griffin
Many other cousins in USA, U.K. SMX, St. Kitts.

Godson: Angelo Helder
Special nurse: Debbie McDougal
BFF: Brunilda Illidge
Ex husband: Antonio "Soup" Hodge.

Good friends: Dennis Buckley, Marianne Jeffrey, Vera & Lilian Felter, Dinora Dirks, Cecilia van Kempen.
Other related & extended family members: Griffin, Hodge, Starrod, Gario, Hallman, Scott, Barry, Walters, Callender, Anderson, Williams, Mohammed, Marshall, Hanley, Ottey, Florence, Richardson, Gibbs, Kelly, Enser, Helder, Dormoy, Quant, Rosel.
Many friends and acquantences.
Ex-collegues of Dr. Horacio E.Oduber Hospital.
All her WhatsApp friends.
Apologies, if other family members were accidentally omitted.

Farewell services for our beloved Lencie will be held on Saturday, march 7th 2026 from 2pm to 4pm at the Pray Funeral Home in San Nicolaas followed by the cremation.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu profundo dolor y tristeza na nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios y agradecido pa tur locual e la nifica pa nos, nos ta participa fayecimento di:

Johanita Ras

Mihor conoci como: "Nita"
***05 December 1941 †04 Maart 2026**

Na nomber di su:
Mayornan: † Alexander y † Henrica Ras-Croes

Yiu stima: Grace y Juni
Nietanan: Rashida y Elisha
Bisanieto stima: Gavin

Rumannan:
† Adela Ras
† Timoteo y † Inchi Ras-Croes
† Carmen "Vera" Ras
† Dominico "Coco" Ras
† Alberto "Betty" y Lucita Ras-Kock
† Bertha y † Martin Jansen
Rita y Lorenzo Maduro-Ras
Alida y †Roland Thijsen-Ras
Eliado "Eli" y Adista Ras-Willems
Reina y Adrian Oduber-Ras
Elizabeth "Elva" y Alli Maria-Ras
Mirtha y Olly Danje-Ras
Adison "Johnny" y Camile Ras-Dou

Ihanan: †Joy, Peter y Julaica
Tanta di respet: Cathrin Ras y famia
Omo di respet: Ismael Kock y famia
Ex cuña stima: Adriana Maduro
Subrino(a)nan, Primo(a)nan, amigo(a)nan

Demas famia: Ras, Albert, Croes, Henriquez, Solognier Maduro, Thijzen, Jansen, Oduber, Danje, de Cuba, Heronimo, Lopez, Maria, Pop Buia', Geerman, Quandus, Dou, Ridderstap, Kock , Winterdaal, Willems, Boekhoudt, Lindenburg, Boschroig y demas famia y amistadnan na Hulanda.

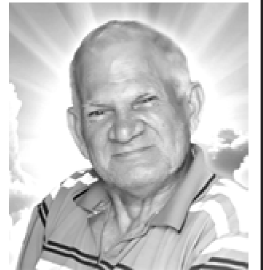
Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro persona

Ta invita pa e acto di despedida cu lo tuma lugar Diasabra 07 di Maart 2026 di 9or pa 11or di mainta na Aurora Funeral Home. Cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Enbes di flor of krans lo tin un donacion box disponibel pa Wilhelmina Kanker Fonds.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Sr. Ciriaco Croes

Mihor conoci como "Jaco"
***08-08-1949 - †04-03-2026**

Mayornan:
† Hugo Venancio y † Marianita Croes Croes

Na nomber di su:

Rumannan:
† Jose Dirksz y famia
† Alejandro y vda. Cornelia Croes-Werleman
† Adela Croes y famia
† Carmen Croes y famia
† Leonardo y vda. Maria Croes-Geerman
† Vicente y † Lucia Croes-Geerman y famia
Paulino Ccres y † Reinilda Croes-Dirksz y famia
† Ana y vdo. Benito Werleman- Croes y famia
† Marcelo y vda. Maria Croes-Dirksz y famia
† Eleuterio y † Magdalena Croes-Dirksz

Sobrino(a) nan, primo(a)nan, actoprimo(a)nan, amigo(a)nan,
conocirnan y Huize Maris Stella.

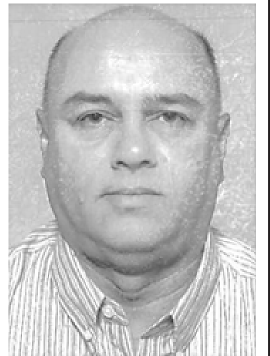
Demas famia:
Croes, Dirksz, Henriquez, Werleman, Geerman, Everon, Lacle, Dania, Ras, Ridderstap, Greaux, Wernet y Marin.

Nos ta invita tur famia y conocirnan pa asisti na e acto di condolencia y despedida cual lo tuma lugar dialuna 09 maart 2026 na Aurora Funeral Home di 2:00 pa 4:00 di atardi.

Disculpa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

God will open doors for you. And we know that in all things God works for the good of those who love Him.
Romans 8:28

Cu inmenso dolor na nos curason, pero conforme cu Dios su boluntad, nos ta anuncia fayecimento di nos estimado esposo, ruman, omo y amigo

Herbert Winfield Croes

Mihor conoci como: "Boei"
***16-10-1956 - †06-03-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Trump ta bisa cu solamente “rendicion incondicional” di Iran lo pone fin na guera

(AFP)—Presidente di Merca Donald Trump a exigi diabierna cu “rendicion incondicional” di Iran como e unico resultado aceptable pa pone fin na hostilidadnan, mientras cu el a priminti pa yuda reconstrui economia di e pais si Teheran cumpli.

E demanda di Trump a mustra un expansion importante di e obhetivo di Merca den e guera, cual Washington anteriormente a bisa tabata enfoca riba programa di misil di Iran y su forsanan naval. Sinembargo, Cas Blanco despues a insisti cu obhetivo di guera no a cambia.

“No lo tin ningun acuerdo cu Iran cu excepcion di RENDICION INCONDICIONAL,” Trump a skirbi riba su plataforma Truth Social.

Ora a puntr’e tocante e comentario, secretaria di prensa di Cas Blanco Karoline Leavitt a bisa cu ora Trump determina cu Iran no ta representa un menasa pa Merca y cu metanan di operacion a ser logra, “Iran esencialmente lo ta den un posicion di rendicion incondicional, sea cu nan mes ta bisa esaki of no.”

Publicacion di Trump a bin mientras Israel tabata bombardea blanconan Irani na Teheran y puestonan di Hezbollah na Beirut, y mientras secretario di Defensa Pete Hegseth a bisa cu atakenan di Merca contra Iran “lo aumenta dramaticamente.”

Trump a bisa cu despues di cualkier capitulacion di republica Islamico, Merca y su aliadonan lo traha pa trece Iran “back for di punta di destruccion, haciendo e pais economicamente mas grandi, mehor y mas fuerte cu nunca.”

Esaki lo depende di instalacion di loke el a yama “un LIDER(NAN) GRANDI Y ACEPTABLE.”

El a cera cu un slogan nobo—“MAKE IRAN GREAT AGAIN (MIGA!)”—un referencia na su slogan politico “Make America Great Again.”

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera
mi ta bunita
Laga tur locual cu mi
encontra na caminda
ta bunita
Laga tur locual cu mi
laga atras keda bunita
y
Laga esakinan
termina den tur
buniteza.
Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di:

Ingrid E. Medema

***02-08-1951 †21-02-2026**

Na nomber di su:
Yiunan:
Fabiola Quandt
Caren Quandt y famia
Orlando B.V. Quandt y famia

Nieto(a)nan:
Evanee Fuentes
Evan Fuentes
Jayron Quandt
Dimani Quandt

Ruman stima:
Enid Medema y esposo

Sra. Ingrid su despedida tabata den seno familiar manera cu e tabata desea.

Ora boso ta tristo y ta hayando mi falta, busca otro y corda riba e amor mi a comparti cu boso.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador,
mi’n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba
berde e ta ponemi
sosega.
E ta hibami na awa
trankil,
pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Crispina Crismiana Carranza-Willems

Mihor conoci como “Pina”
***25-10-1943 - †05-03-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta
bunita
Laga tur locual cu mi encontra
na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras
keda bunita y
Laga esakinan termina den tur
buniteza.
Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos
ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Petra Celestina v/d Biezen

Mihor conoci como Tina
***12-05-1944 - †03-03-2026**

MAYORNAN:
† Juan v/d Biezen
† Cornelia v/d Biezen-Willems

NA NOMBER DI
YIUNAN:
Giovanny Ollarbe y famia
Daninzia Ollarbe
† Giordana Ollarbe

RUMANNAN:
† Mercedes& † Hypolito Tromp-v/d Biezen & yiunan
Veronica & Alberto Rodriguez & yiunan
Gregorio (Goy) v/d Biezen & yiunan
Victoriano (Vito) v/d Biezen & yiunan
Ambrosio (Shito) & Arnolda v/d Biezen-Pourier & yiunan
Marcelina (Mary) & † Jose Giron-v/d Biezen & yiunan

Y DEMAS FAMIA:
v/d Biezen, Ollarbe, Tromp, Rodrigues, de Cuba,
Wathey, Pourier, Giron, Willems,
Peña, Flanegin, Alberts

Nos ta pidi nos disculpa si nos por a lubida algun familiar di e difunto.

Acto di entiero lo tuma lugar: Dialuna 09-03-2026 pa 4.00 pm Haarlem, Hulanda

Adres pa condolencia: g.ollarbe3@upcmail.nl

Misa di despedida na Aruba:
Dialuna 09-03-2026 pa 7.00 pm
Na PRO CATEDRAL SAN FRANCISCO

Autoridad di Ucrania y Rusia a realisa otro gran intercambio di prisonero

(Infobae) - Un total di 200 persona di cada pais ta regresa na nan teritorio como parti di prome fase di un intercambio acorda na Geneva, mientras esfuersonan ta continua pa e siguiente liberacionnan.

Ucrania y Rusia a libera 200 prisonero di guera cada un diahuebs, como prome parti di un intercambio cu finalmente lo permiti nan cambia un total di 500 persona, segun funcionarionan.

Tur dos banda a acorda riba intercambio durante combersacionnan teni luna pasa na Geneva, segun declaracion oficial di tur dos banda.

Intercambio di prisonero di guera ta un di e poco area di cooperacion entre paisnan cu ta den conflicto.

Entre esnan libera tabata soldad Ucraniano captura na 2022, incluyendo algun cu a participa den sitio di tres luna di planta di acero Azovstal Steel Plant na Mariupol, segun Lubinets. Ministerio di Defensa di Rusia a publica imagen mustrando soldad Ruso subi den bus mientras bandera Ruso ta bula.

Emirato Arabe Uni y Merca a yuda media intercambio di diahuebs, segun declaracion di Rusia.

Mas prisonero a ser libera diabierna y tur dos banda lo intercambia un total di 500 persona, segun negociador Ruso Vladimir Medinsky den un mensahe riba Telegram.

Segun fuente militar cita door di Ministerio di Defensa, participacion di Belarus como punto di transito ta garantisa facilidad logistico y atencion coordina pa esnan libera antes di nan movemento final pa teritorio Ruso.

Operacion di intercambio di prisonero ta considera, segun medio oficial, un di e medida humanitario mas amplio acorda recientemente y ta tuma lugar den contexto di varios iniciativa multilateral promovi pa alivia impacto di conflicto riba ciudadano afecta.
Moscu y Kyiv ya a realisa varios intercambio di prisonero durante guera.

E intercambio nan ta un di e poco resultado tangible di combersacionnan directo entre tur dos banda, promovi y media door di Merca den su intento di negocia un acuerdo pa termina guera.

Negociacionnan ta parce a para momentaneamente y Merca awor ta concentra su atencion riba Medio Oriente.

Kyiv anteriormente a indica cu tabatin un plan preliminar pa tene combersacionnan e siman aki na Abu Dhabi, un di e lugar nan cu tambe a ser ataca recientemente door di misil y drone Irani.

Zelensky a sugeri tene siguiente reunion dialuna na Suisa of Turkia, paisnan cu anteriormente ya a hospeda ronda di combersacionnan.

E intercambio anterior di prisonero a tuma luga na principio di februari despues di segunda ronda di negociacion di pas teni na Abu Dhabi, unda 157 cautivo di cada banda a ser intercambia.

China a reduci su meta di crecemento pa 2026 te un rango di 4.5% pa 5%, e nivel mas abao desde 1991

(Infobae) - Analistanan ta indica cu tolerancia pa un expansion mas poco poco ta mustra interes di Beijing den un crecemento economico di mas calidad.

Gobierno di China a establece un meta di crecemento economico pa 2026 entre 4.5% y 5%, loke representa e prome reduccion di e meta anterior di "mas o menos 5%" cu tabata vigente durante e ultimo tres aña. Esaki ta marca e aspiracion di crecemento economico mas modesto di Beijing desde 1991.

E rango di crecemento a ser anuncia diaranson door di prome minister Chines Li Qiang durante presentacion di su informe anual di trabao pa National People's Congress (NPC). Durante su discurso, el a defende cu e meta proyecta ta duna espacio pa haci "cambio structural, prevencion di riesgo y reforma" den prome aña di plan nobo di cinco aña.

Den su presentacion, Li Qiang tambe a expresa meta di crea mas cu 12 miyon puesto di trabao urbano, mientras pa 2026 ta spera un aumento di indice di prijs di consumidor rond di 2%.

Segun prome minister, e meta di crecemento economico ta alinea cu vision di desaroyo a largo plaso te 2035 y ta consistente cu potencial economico di crecemento di China. El a destaca cu condicionnan favorable ta existi pa logra e obhetivo.

Li Qiang tambe a anuncia cu gobierno Chines lo continua implementa un politica fiscal mas proactivo, loke lo coloca deficit fiscal e aña aki rond di 4%. Na mesun tempo, lo mantene un politica monetario moderadamente flexible, considerando cu promove crecemento economico stabiel y recuperacion rasonabel di prijs ta elemento clave pa politica monetario.

Den e area aki, China lo usa diferente instrumento di politica monetario cu flexibilidad, incluyendo reduccion di ratio di reserva obligatorio y reduccion di interes, pa mantene likides abundante y garantisa cu crecemento di financiamento y oferta monetario ta alinea cu meta di crecemento economico y nivel general di prijs.

Economia di China, e segundo mas grandi den mundo, a registra un expansion di 5% durante 2025, cumpliendo asina meta oficial estableci door di Beijing.

Ultimo pronostico di International Monetary Fund (IMF) ta proyecta crecemento di PIB di China di 4.5% e aña aki, mientras pa 2027 ta anticipa un expansion rond di 4%.

"Cu e meta nobo, ta parce cu tin tolerancia pa crecemento mas slow, loke por duna formuladornan di politica mas flexibilidad pa persigui crecemento di calidad, un prioridad den ultimo añanan," a declara Lynn Song, economista hefe pa China na ING Research. Segun Song, umbral di 4.5% ta representa solamente un desaceleracion "relativamente limita" y ambicion di crecemento a largo plaso di China ta keda sin cambio.

Experto tambe ta indica cu otro obhetivo clave pa 2026, aparte di crecemento di PIB, ta keda mayormente stabiel, incluyendo meta di inflacion rond di 2%. Sinembargo, el a adverti cu obhetivo di inflacion no semper ta ricibi mesun nivel di prioridad como meta di PIB, y resultado final hopi biaha ta desvia significativamente.

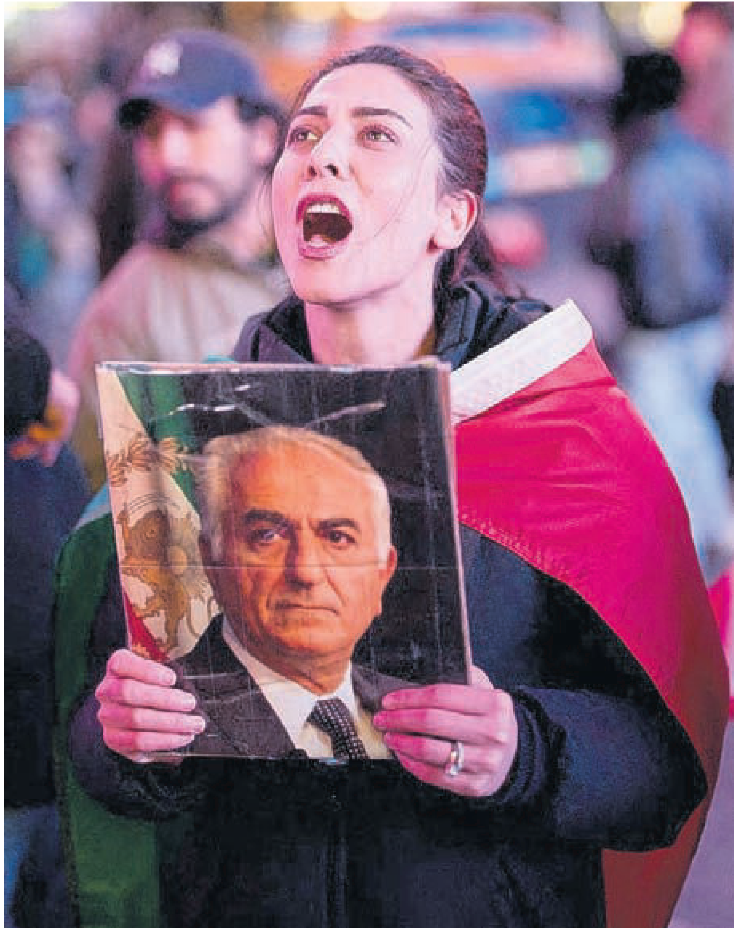
Den su opinion, esaki ta indica cu, aunke stabilidad di crecemento ta un obhetivo importante, stabilidad di deficit fiscal y meta di emision di bono ta mustra cierto moderacion, evitando dependencia excesivo riba stimulo economico adicional cu por afecta calidad di crecemento.

Na mesun linea, Sheana Yue, economista di Oxford Economics, ta considera cu e meta di crecemento mas abao desde 1991 ta confirma expectativa di un ritmo di expansion mas slow pero cu "crecemento di calidad halto".

Experto tambe a destaca cu pakete fiscal anuncia ta parce algo mas chikito cu loke analistanan tabata spera, mientras politica monetario ta mantene un orientacion expansivo mediante un postura moderadamente flexible y espacio pa instrumento manera reduccion di ratio di reserva obligatorio y cifra di interes.

"Tur esaki hunto ta mustra cu formuladornan di politica ta sinti nan mes comodo permitiendo crecemento modera un tiki, dunando prioridad na meta structural di desaroyo," el a conclui.

Trump ta exigi rol den scoge proximo lider di Iran; ta bisa cu yiu di Khamenei ta 'inaceptable'

(AFP)—Presidente di Merca, Donald Trump, a insisti diahuebs cu e mester tin un rol den scoge e proximo lider supremo di Iran despues di e morto di Ali Khamenei, di kende su yiu el a bisa ta inaceptable.

"Khamenei su yiu ta un persona leve. Mi mester ta involucra den e nombramento, mescos cu Delcy," Trump a bisa portal di noticia Axios den un entrevista, haciendo comparacion cu Venezuela, unda presidente interino Delcy Rodríguez a coopera cune bao menasa di violencia despues cu Merca a saca dictador Nicolás Maduro.

Trump a bisa e medio di noticia cu Merca probablemente lo bolbe na guera dentro di cinco aña si no tin un lider favorable na Iran.

"Khamenei su yiu ta inaceptable pa mi. Nos kier un hende cu lo trece harmonia y paz pa Iran," Trump a bisa segun e portal di noticia.

No tabata cla con Trump lo por tuma un rol den seleccion di un lider supremo nobo den e republica Islamico, un decision cu ta ser haci pa un asamblea di clerigonan Musulman Shiita di alto rango cu mayormente ta fuertemente opone Merca. Trump mes a crece den un famia Presbiteriano.

Pero su declaracionnan ta indica cu e lo por ta dispuesto pa traha cu un persona paden di e republica Islamico en vez di busca pa tumba e gobierno, cual ta un enemigo declara di Merca desde cu e revolucion Islamico di 1979 a impeach e shah pro-Occidente.

E yiu di e shah fayecido, Reza Pahlavi, a propone pa e bolbe como un figura di transicion prome cu Iran redacta un Constitucion nobo como un democracia secular. Pahlavi mes a bisa mas tempran diahuebs cu cualkier lider supremo nobo dentro di e republica Islamico lo ta ilegitimo.
Ali Khamenei, ken a goberna Iran desde 1989 cu politicanan duro cu a inclui represion interno y confrontacion cu paisnan bisiña, a ser mata diasabra den un atake di Israel mientras Israel y Merca a lansa guera.

Su yiu, Mojtaba Khamenei, ta considera como un di e candidatonan pa sigui su tata, kende tabata solamente e segundo lider supremo despues di e lider revolucionario Ruhollah Khomeini.
Na Venezuela, Trump a ordena un atake mortal dia 3 di januari den cual forsanan di Merca a captura Maduro, un adversario antiguo di Merca.

En bes di sostene e oposicion cu Merca tabata apoya pa hopi tempo, Trump a bisa cu e ta satisfecho cu Rodríguez, kende tabata vice-presidente di Maduro pero a coopera riba peticionnan clave di Merca, specialmente riba beneficionan pa companianan petrolero.

Segun e, Rodriguez ta haciendo esaki bao menasa di violencia di Trump si e no haci loke e kier, particularmente tocante acceso na recursonan natural.

Centrale Bank van Aruba

Anuncio di fayecimento

Hunta di Comisario,Gerencia y personal di Centrale Bank van Aruba ta anuncia fayecimento di

Señora Lien Chandredee Mungra Joella

Mama di sr. Prakash Mungra, director di Banco Central di Aruba.

Nos ta extende nos mas sincero condolencia na sr. Prakash Mungra y demas famia. Nos ta desea nan hopi forsa den e dianan dificil aki.

Trump ta despedi hefe di Seguridad Nacional Kristi Noem

(AFP)—Presidente di Merca Donald Trump a retira Kristi Noem como hefe di e Departamento di Seguridad Nacional (DHS) diahuebs, e agencia responsable pa ehecuta su represion amplio contra inmigracion ilegal.

Trump, den un publicacion riba Truth Social, a bisa cu senador Republicano di Oklahoma Markwayne Mullin, di 48 aña, lo tuma control di e departamento poderoso riba 31 di maart.

Segun varios reportahe di prensa, Trump tabata frustra cu e manera cu Noem a maneha e operacion grandi reciente contra migrantenan indocumenta na Minnesota, durante cual agentenan federal di inmigracion a tira y mata dos Mericano.

Segun reportahe, Trump tambe tabata rabia cu testimonio di Noem den un audiencia di Senado e siman aki durante cual el a bisa cu e presidente personalmente a aproba un campaña publicitario di DHS di $220 miyones unda e mes tabata prominentemente presente.

Trump a bisa cu Noem, di 54 aña, lo bira su enviado special pa un iniciativa nobo di seguridad den Hemisferio Occidental cu el a yama "The Shield of the Americas", cual lo ser anuncia diasabra.

"(Noem) a sirbi nos bon, y a logra resultado numeroso

y espectacular (specialmente na Frontera!)," Trump a bisa.

El a describi Mullin como un "MAGA Warrior" y a bisa cu e lo ta un "Secretario di Seguridad Nacional espectacular."

"Markwayne lo traha incansablemente pa mantene nos frontera sigur, stop crimen di migrante, asesino y otro criminalnan di drenta ilegalmente den nos pais, pone fin na e plaga di droga ilegal y, MAKE AMERICA SAFE AGAIN," Trump a bisa.

Nombramento di Mullin lo mester confirmacion di Senado, unda Republicanonan tin e mayoria.

Trump a haci campaña pa Cas Blanco cu promesa pa kita miyones di migrante indocumenta for di Merca y DHS ta e agencia principal encarga di ehecuta su politica di deportacion.

Papiando cu periodistanan, Mullin a bisa cu su enfoke lo ta "mantene e patria sigur."

"Mi ta pensa cu tin oportunidad pa sigui construi riba exito," el a bisa. "Y tambe tin oportunidad pa coregi cosnan cu talbes no a bay exactamente manera planea."

Noem, den un publicacion riba X, a gradici Trump pa su posicion nobo como enviado special y a menciona loke el a yama "logronan historico" na DHS.

"Nos a entrega e frontera MAS sigur den historia Mericano," el a bisa, y "tres miyones migrante ilegal a laga Merca."

Noem ta e prome miembro di gabinete di Trump pa ser despedi desde cu el a asumi cargo. Ex-asesor di seguridad nacional di Trump, Mike Waltz, a ser kita aña pasa despues di su participacion den un chat di Signal unda informacion sensitivo a ser comparti cu un periodista.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 7 MAART 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Aruba tweede meest toerisme-afhankelijke land ter wereld: hoe kwetsbaar is de economie?

Pagina 3

Doorlichting Utilities en AWSS blijft grotendeels geheim

Pagina 4

Verdachte H. Ruiz accepteert buitengerechtelijke schikking in zaak Bromelia

Pagina 6

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Aruba moet ouderenzorg herstructureren

Het is tijd om te erkennen dat een gezonde levensstijl vandaag de kwaliteit van leven op hogere leeftijd bepaalt.

Het bedrag van 26 miljoen dat SABA ontvangt als subsidie om te zorgen voor kwalitatieve zorg voor ouderen is niet voldoende. De financiële realiteit van Aruba wordt goed in het oog gehouden door de Directie Ouderenzorg Aruba (Direccion Asuntonan Adulto Mayor). Daarom wil men het systeem uitbreiden om ouderen te stimuleren zo lang mogelijk in hun eigen huis te blijven, dicht bij hun familie en naasten. Hierbij zou een subsidiesysteem kunnen worden ingevoerd om dit te vergemakkelijken.

Directeur van de directie, Desiree Helder, verklaarde dit tijdens de vragensessie die werd georganiseerd voor parlementariërs van het Koninkrijk die in Aruba waren voor het IPKO-overleg. De parlementariërs stelden verschillende vragen naar aanleiding van de presentatie over de stand van zaken van de ouderenzorg op Aruba.

Helder gaf aan dat het beleid van de regering gericht is op het stimuleren van 'mantelzorg', waarbij familieleden of vrienden zoveel mogelijk zorg verlenen, met ondersteuning van publieke hulp in infrastructuur. Zo wordt onder meer gedacht aan een mechanisme waarmee fysieke aanpassingen aan woningen kunnen worden gerealiseerd om de zorg te vergemakkelijken. Daarnaast wil men meer voorzieningen in de wijken creëren, dicht bij degenen die zorg nodig hebben, om te voorkomen dat ouderen in sociaal isolement terechtkomen.

"Er zijn ongeveer 30 groepen voor ouderen op Aruba die activiteiten organiseren. Vaak zijn het ouderen zelf die deze groepen opzetten, met sociale en fysieke activiteiten. Maar er zijn ook activiteiten nodig voor anderen die meer aandacht en begeleiding nodig hebben. Zulke centra bestaan momenteel niet zomaar. Op dit moment zijn het vooral mensen die het kunnen betalen die naar een dergelijk centrum gaan, waar zij 's ochtends worden gebracht en in de middag weer worden opgehaald."
Helder gaf aan dat een voorbeeld een centrum is dat de regering onlangs zelf heeft geopend in Piedra Plat, waar mensen met beperkingen dagelijks kunnen samenkomen tot vijf uur 's middags. Zij betalen een beperkt bedrag dat eten en drinken dekt. Het is de bedoeling om meer van deze dagcentra in verschillende wijken te openen, bij voorkeur dicht bij waar ouderen wonen om vervoer te vergemakkelijken. Op die manier kunnen centra worden gecreëerd waar ouderen zich in een veilige omgeving bevinden.

"Het gaat niet alleen om medicalisering. Er bestaat een beleidslijn die is opgesteld door de vorige minister en professor Anne Mei-The, die zich richt op goede zorg en sociale interactie, met nadruk op welzijn en levensvreugde, elementen die belangrijk zijn voor de mentale gezondheid. Het is echter essentieel om tot een goede formule te komen om efficiënter om te gaan met de beschikbare middelen. Daarom wordt ook gedacht aan samenwerking met vrijwilligers, inclusief jongerenorganisaties."

Daarnaast zal ook een reorganisatie van het zorgaanbod nodig zijn. Op dit moment is de meeste gespecialiseerde zorg geconcentreerd in de instellingen die onder SABA vallen. "Dat is niet de meest efficiënte manier om gespecialiseerd personeel in te zetten, aangezien zij in werkelijkheid daar moeten zijn waar complexe situaties zich voordoen." Volgens Helder wil men beter gebruik maken van het personeel en de middelen die momenteel beschikbaar zijn.

Preventie
Er wordt ook samengewerkt met de Directie Volksgezondheid om te voorkomen dat de problematiek rond ouderen uitgroeit tot een crisis. Naast sociale isolatie worden veel ouderen ook geconfronteerd met gezondheidsproblemen. Het gaat vaak om mensen die door hun levensstijl, of doordat zij ouder worden, te maken krijgen met gezondheidsproblemen zoals hoge bloeddruk en diabetes, die kunnen leiden tot een beroerte en beperkte mobiliteit.

"Wij moeten voorkomen dat mensen op latere leeftijd met een complexe leefsituatie moeten worstelen. Daarom moeten we beginnen met preventieve maatregelen, zodat mensen gezonder leven, omdat een gezonde levensstijl op jonge leeftijd betekent dat men op oudere leeftijd een betere gezondheid heeft. Maar we moeten er ook voor zorgen dat mensen die al ziek zijn niet nog zieker worden. We willen niet dat iemand met hoge bloeddruk een beroerte krijgt, of dat iemand met diabetes door gebrek aan regulatie een amputatie moet ondergaan of nog erger afhankelijk wordt van dialyse."

Het gaat dus om preventie op alle niveaus. Dit wordt al lange tijd gezegd, maar nu worden de gevolgen zichtbaar van een ongezonde levensstijl. Helder gaf aan dat het niet alleen gaat om preventie, maar ook om bewustwording, omdat "wij op Aruba hebben gemerkt dat mensen relatief passief zijn. Men bereidt zich niet voor op het ouder worden en is zich niet bewust van de financiële middelen die nodig zijn.

Ook wordt er bijvoorbeeld niet gezorgd voor een testament of voor het aanwijzen van iemand als curator. Soms is het nodig om een vertrouwenspersoon te hebben die taken en verantwoordelijkheden kan overnemen wanneer iemand dat zelf niet meer kan, en er wordt ook nauwelijks nagedacht over het sociale netwerk."

"Veel mensen leven van dag tot dag en hebben niet eens contact met hun buren. Toch hebben wij gezien dat iemand al vroeg kan beginnen met plannen welke ondersteuning er later zal zijn, bijvoorbeeld van vrienden, of zelfs of de woning geschikt is."

De directeur dringt er bij mensen op aan zich bewuster te worden van wat nodig is wanneer zij ouder worden en niet uitsluitend afhankelijk te zijn van wat de overheid kan doen. "Deze maand zullen wij extra aandacht besteden aan het thema hoe men financieel verantwoordelijk ouder kan worden," aldus Helder.

De parlementariërs toonden veel interesse in het onderwerp en Desiree Helder vroeg de Nederlandse parlementariërs om specifieke ondersteuning, namelijk om Aruba te helpen met expertise op dit terrein, onder meer op het gebied van opleidingstrajecten om meer mensen op te leiden voor werk in deze sector.

"Efficiënt omgaan met de middelen, die op Aruba beperkt zijn, en tegelijkertijd rekening houden met de culturele aspecten van Aruba die mogelijk een aanpak vereisen die beter aansluit bij de samenleving hier. Dat is het doel. Op Aruba zijn familiebanden sterk en dat kan helpen bij het creëren van een structuur waarin ouderen ondersteuning krijgen. Als wij samen kunnen werken om elkaar te ondersteunen bij bijvoorbeeld de problematiek van dementie, zou dat zeer positief zijn."

Aruba tweede meest toerisme-afhankelijke land ter wereld: hoe kwetsbaar is de economie?

Aruba behoort tot de landen ter wereld die het meest afhankelijk zijn van toerisme. Volgens recente gegevens staat het eiland zelfs op de tweede plaats wereldwijd.

Die conclusie kwam deze week naar voren in een analyse die werd gepubliceerd op de website Visual Capitalist, waar economische data uit verschillende internationale bronnen worden samengebracht en gevisualiseerd.

Uit de berekeningen blijkt dat ongeveer 69,7 procent van het bruto binnenlands product (bbp) van Aruba direct verbonden is met toerisme. Daarmee staat het eiland net achter Macau, dat wereldwijd de hoogste afhankelijkheid van toerisme kent.

De analyse is gebaseerd op data van onder meer UN Tourism en het World Economic Forum, waarbij werd gekeken naar het aandeel van toerisme in de totale economie van verschillende landen.

Andere studies tonen zelfs aan dat het totale belang van toerisme voor Aruba nog groter kan zijn. Onderzoek van Wageningen University & Research (WUR), uitgevoerd in samenwerking met de Aruba Conservation Foundation (ACF), wijst erop dat Aruba jaarlijks bijna twee miljoen toeristen ontvangt.

Volgens die studie is ongeveer 25 procent van het inkomen van huishoudens op het eiland direct afkomstig uit toerisme. Wanneer ook de indirecte effecten worden meegerekend, zou de sector verantwoordelijk zijn voor bijna 90 procent van de Arubaanse economie.

Hoewel verschillende onderzoeken uiteenlopende methodes gebruiken om het economische effect te meten, blijft de conclusie grotendeels dezelfde: toerisme vormt de belangrijkste pijler van de Arubaanse economie. In vergelijking met andere Caribische landen behoort Aruba tot de meest afhankelijke economieën van de regio.

Wanneer alleen naar het Caribisch gebied wordt gekeken, staat Aruba volgens sommige berekeningen op de tweede plaats, na Antigua en Barbuda.

De sterke positie van toerisme heeft historische wortels. Na de sluiting van de Lago-raffinaderij in 1985 verloor Aruba een van zijn belangrijkste economische motoren.

De sluiting leidde tot grootschalig banenverlies en dwong de overheid om nieuwe economische strategieën te ontwikkelen. Toerisme werd toen naar voren geschoven als het nieuwe fundament van de economie.

Na het verkrijgen van de Status Aparte kreeg Aruba meer controle over zijn eigen economische beleid. In de jaren die volgden werd er fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van de toeristische sector.

Resortgebieden rond Palm Beach en Eagle Beach werden uitgebreid en de luchthaven Reina Beatrix werd verder ontwikkeld om meer internationale vluchten te ontvangen.

Hierdoor groeide Aruba uit tot een van de populairste vakantiebestemmingen in het Caribisch gebied.

De afhankelijkheid van toerisme werd echter pijnlijk duidelijk tijdens de coronapandemie in 2020. Door wereldwijde reisbeperkingen stortte het toerisme vrijwel volledig in.

Voor Aruba leidde dat tot een economische krimp van ongeveer 25,5 procent van het bbp, de grootste recessie in de geschiedenis van het eiland.

Veel bedrijven moesten sluiten en duizenden mensen verloren hun baan of zagen hun inkomsten drastisch dalen.

Hoewel Aruba er relatief snel in slaagde om het toerisme te herstellen nadat de reisbeperkingen werden versoepeld, benadrukte de pandemie hoe kwetsbaar een economie kan zijn die sterk afhankelijk is van één sector. Sindsdien is de discussie over economische diversificatie opnieuw actueel geworden.

Sommige waarnemers wijzen daarbij naar Curaçao als voorbeeld van een meer gediversifieerde economie in de regio.

Naast toerisme spelen daar ook andere sectoren een belangrijke rol, zoals havenactiviteiten, logistiek, internationale financiële dienstverlening en de opslag en transport van olie.

Ook voor Aruba bestaan er verschillende mogelijkheden om de economie breder te ontwikkelen.

Een van de sectoren die vaak wordt genoemd is duurzame energie. Volgens het rapport "Aruba 2050: A Nature Inclusive Vision", opgesteld door WUR en ACF, is Aruba momenteel nog sterk afhankelijk van geïmporteerde fossiele brandstoffen, die ongeveer 84 procent van de energievoorziening uitmaken.

Tegelijkertijd beschikt het eiland over gunstige omstandigheden voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie.

Momenteel levert windenergie ongeveer 15 procent van de elektriciteit op Aruba, terwijl zonne-energie slechts ongeveer 1 procent bijdraagt.

Door verder te investeren in deze sector zou Aruba zijn afhankelijkheid van geïmporteerde brandstoffen kunnen verminderen en tegelijkertijd nieuwe economische activiteiten kunnen ontwikkelen.

Een andere mogelijke pijler voor diversificatie is de landbouw. In het verleden voorzagen veel gezinnen op Aruba grotendeels in hun eigen voedsel via kleine landbouwpercelen, bekend als cunucu's, waar gewassen werden verbouwd en dieren werden gehouden. Ook visserij speelde een belangrijke rol in de voedselvoorziening.

Tegenwoordig is Aruba echter sterk afhankelijk van voedselimport. Volgens onderzoek van WUR wordt bijna 70 procent van het voedsel op het eiland geïmporteerd.

Momenteel zijn er slechts 28 commerciële cunucu's actief. Het uitbreiden van landbouwactiviteiten zou niet alleen economische voordelen kunnen opleveren, maar ook bijdragen aan voedselzekerheid en het behoud van traditionele kennis.

Daarnaast wordt in studies gewezen op de mogelijkheid om toerisme zelf op een andere manier te ontwikkelen. In plaats van uitsluitend te focussen op kustgebieden en grote resorts, zou er meer aandacht kunnen komen voor zogenoemd "inland tourism".

Daarbij worden toeristische activiteiten ontwikkeld in het binnenland van het eiland, met meer nadruk op natuur, cultuur en lokale tradities.

Een dergelijke aanpak kan nieuwe kansen creëren voor lokale ondernemers en tegelijkertijd de druk op populaire kustgebieden verminderen.

Bovendien kan het bijdragen aan het behoud van cultureel erfgoed en een bredere spreiding van economische voordelen binnen de samenleving.

Toch zijn er ook belangrijke uitdagingen. Voor duurzame energie vormt bijvoorbeeld de elektriciteitsinfrastructuur een knelpunt.

De huidige stroomvoorziening staat regelmatig onder druk, wat in de afgelopen jaren heeft geleid tot meerdere stroomstoringen. Investeringen in het elektriciteitsnet zijn daarom noodzakelijk om verdere uitbreiding van duurzame energie mogelijk te maken.

Ook in de landbouwsector bestaan structurele obstakels. Volgens de United Farmers Association of Aruba kampen boeren onder meer met beperkte toegang tot land en water, wat de ontwikkeling van de sector bemoeilijkt.

Ondanks deze uitdagingen blijft de discussie over economische diversificatie een belangrijk onderwerp voor de toekomst van Aruba.

Hoewel toerisme waarschijnlijk nog jarenlang een centrale rol zal spelen, groeit het besef dat een bredere economische basis kan bijdragen aan meer stabiliteit en veerkracht voor het eiland.

ARUBAVANDAAG

Stel je nou eens voor dat…
Er helemaal geen toezicht zou zijn geweest…

In dit jaar dat we het veertigjarig bestaan van ons autonoom bestuur vieren is het goed om ook een blik te werpen op hetgeen in de laatste tien jaarheeft plaatsgevonden. Dit omdat dit tijdperk makkelijk bestempeld kan worden als de periode met de meest intense debatten. Dit heeft alles te maken met de oplegging van het financieel toezicht door de Koninkrijksregering in 2015, wat tot op heden onderwerp van kritiek is gebleven. We gaan hier niet allerlei uiteenlopende opinies weergeven, maar stellen integendeel één vraag, uiteraard een theoretische: hoe zou het ons land vergaan zijn als er geen interventie was gekomen in ons autonoom bestuur, waardoor we onder het toezicht van de Koninkrijksregering kwamen te vallen? De antwoorden lijken makkelijk te variëren, van 'zeer positief' tot 'een complete ramp', geheel volgens de opinie en/of politieke gezindheidvan eenieder. Maar hier doen we het iets anders, beginnend met de vraag: hoe is het gegaan met het toezicht, hoeveel effect heeft dit gehad en wat is er wel of niet bereikt?

Om te beginnen enkele kerngegevens. Eind 2015, toen hettoezicht pas was begonnen,onder de lokale wet, had Aruba een publieke schuld van Afl. 3,934 miljard,met een schuldquote (BBP/schuld) van 74,2%. In 2019, vlak voor de wereldwijde Covid-19 crisis, was de schuld verder gestegen naar Afl. 4,318 miljard, maar de economische groei zorgde ervoor dat de schuldquote zakte naar 72,1%. Depandemiecrisis zorgde voor een schuld die toenam tot Afl. 5,265 miljardin 2024 en in 2025 kwamen we tot Afl. 5,151 miljard, met een schuldquote van 70,5% BBP. Betekent dit dat we op de goede weg zijn? Ja, maar wel met twee factoren die we in de gaten moeten houden: een economisch herstel dat niet perse iets te maken heeft met merites van de overheid, maar meer met de inspanningen van de privésector; daarnaast het financieel toezicht dat de overheidsbegroting binnen bepaalde kaders hield.

En toch blijven we een paar zaken zien waar men rekening mee zou moeten houden. Een ervan is de genoemde schuldquote, het percentage van de publieke schuld vergeleken met het Bruto Binnenlands Product (BBP), dat wereldwijd wordt gehanteerd als indicator van de relatieve last die de schuld voor een bepaald land inhoudt. Gunstige economische ontwikkeling maakt het altijd makkelijker om een bepaalde last aan te kunnen, maar dat neemt niet weg dat de schuld, in florin, dollars of euro's, nog altijd betaald moet worden. Om een vergelijking te treffen; als je een schuld bij de bank zou hebben, voor een woning of auto bijvoorbeeld, en je inkomen wordt aanzienlijk verbeterd door salarisopslag of iets dergelijks, dan hoef je dat niet te gaan vertellen want het enige percentage waarin ze geïnteresseerd zijn is dat van de rente die ze willen zien voor de uitstaande lening en mocht je plotseling je baan kwijt zijn dan ben je even goed weer een 'liability'...Onze situatie als land is daarmee vergelijkbaar: het percentage, de schuldquote ziet er goed uit, maar na alles wat er de afgelopen tien jaar is gebeurd is onze schuld zowat een miljard hoger dan in 2015, toen het toezicht een aanvang nam.

Hoe was het ons dan vergaan zonder toezicht? We zouden dan bijvoorbeeld een voortzetting van hetzelfde beleid hebben gezien, dat uiteindelijk reden is geweest voor Nederland om op te treden? Even niet vergeten: tussen 2010 en 2015 nam onze schuld met Afl. 1,534 miljard toe, ongeveer op dezelfde hoogte met wat we later hebben geleend om de gevolgen van de coronacrisis het hoofd te bieden... In procenten van het BBP zijn we in die periode van 54,7% naar 74,2% gegaan. Hadden we in die richting door moeten gaan? Wel, als er geen – direct - toezicht zou zijn geweest, dan zouden er wel andere obstakels zijn geweest om het lenen van geld te bemoeilijken, namelijk wanneer geen enkele serieuze lener nog bereid is jou geld te lenen. En je kunt ook niet naar minder bonafide geldschieters gaan want de Koninkrijksregering zou ook daar een stokje voor gestoken hebben. Ook de 'rating agencies' die elk jaar op bezoek komen, zouden alarm hebbengeslagen en waar zouden ze dat dan doen? Precies,bij de regering in Den Haag. En wie zegt dat het niet dat was wat zich in feite heeft afgespeeld, niet in 2015 maar in 2013 al, toen de financiële afgrond al duidelijk in zicht begon te komen.

Uiteraard zou welke politieke partij ook, die niet verantwoordelijk was voor dat financiëledebacle in 2014/2015, verklaren dat zij wel een verantwoord financieel beleid hadden kunnen voeren. Dat zal altijd een onbewezen theorie blijven want de realiteit volgde gewoon een andere koers. Ten tijde van de coronacrisis was Nederland bereid te helpen, maar niet zonder het stellen van enige voorwaarden. Die voorwaarden waren vervat in het hervormingsplan voor het overheidsapparaat, zodat we beter voorbereid zouden zijn op een volgende tegenslag van dit formaat. We hebben van beide regeringen, van Nederland en Aruba, mogen vernemen dat men het eens was over het hervormingsplan. Maar, in de praktijk bleek dat we alleen maar tegenwerking, vertraging en obstakels te zien kregen bij de uitvoering. We zijn inmiddels bijna 6 jaar verder en nog steeds zitten we met zoveel zaken die niet verder lijken te komen, waaronder het eigen financieel beheer dat toch dé grote prioriteit zou moeten zijn. Ook zien we dezelfde problemen in het wetgevingstraject waar we in plaats van vooruitgang telkens een terugval zien in kwaliteit en kwantiteit van de afgeleverde wetgeving. Niets vreemds in feite, als bij meerdere gelegenheid in het verleden bij een regeringswisseling het wetgevingsdepartement praktisch leegliep, met voor de volgende regering de taak om de boel weer op te bouwen, zo 'verantwoord' werd er geregeerd.

Om terug te komen op onze – theoretische - beginvraag: zonder financieel toezicht zouden we in het buitenland tegengehouden door bestaande 'veiligheidskleppen'. Het ernstiger probleem is een disfunctionerend ambtelijk apparaat dat praktisch niet is verbeterd in de afgelopen 10 jaar...

Doorlichting Utilities en AWSS blijft grotendeels geheim

De resultaten van een recente interne doorlichting bij Utilities Aruba N.V. en dochterbedrijf Aruba Wastewater Sustainable Solutions (AWSS) zijn gepresenteerd aan het College Aruba financieel toezicht (CAft), maar de inhoud van de belangrijkste bevindingen blijft vooralsnog buiten het publieke domein.

De presentatie vond plaats op 26 februari en wordt door de regering gezien als een eerste stap in het erkennen van structurele problemen binnen twee van de belangrijkste nutsbedrijven van Aruba. Tegelijkertijd roept het gebrek aan transparantie vragen op over de ernst van de geïdentificeerde problemen.

Directeur van Utilities Aruba, Joseph Everon, presenteerde de bevindingen van de doorlichting aan leden van het CAft, in aanwezigheid van minister van Justitie, Integratie, Openbaar Vervoer en Energie, Arthur Dowers (AVP). Volgens een regeringsverklaring heeft Everon daarbij ook een plan uiteengezet dat gebaseerd is op de aanbevelingen uit de doorlichting. Het doel daarvan is om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken en een structurele basis te leggen voor de toekomst van zowel AWSS als Utilities Aruba.

Welke specifieke problemen zijn vastgesteld en hoe groot de financiële impact daarvan is, blijft echter onduidelijk. Concrete cijfers, een tijdschema voor corrigerende maatregelen en een datum voor publicatie van het volledige rapport zijn niet bekendgemaakt.

In een eigen persbericht van 27 februari wees CAft op bredere risico's rond staatsbedrijven op Aruba. Volgens het college spelen dergelijke ondernemingen een belangrijke rol voor het land, maar brengen zij ook aanzienlijke financiële risico's met zich mee. Als voorbeelden noemt CAft onder meer een eerder plan van AWSS om een relatief dure lening op de open markt aan te gaan en het gebruik van dividend bij Utilities zonder goedkeuring van de aandeelhouder, in dit geval de regering.

Volgens CAft kon een kostbare lening voor AWSS uiteindelijk worden voorkomen door tijdige interventie, mede op advies van het college zelf. De onderliggende bestuursstructuur, die volgens CAft aan de basis ligt van dergelijke risico's, is echter grotendeels ongewijzigd gebleven.

AWSS werd opgericht onder het vorige kabinet om de rioolinfrastructuur van Aruba te moderniseren en te beheren. Het bedrijf is verantwoordelijk voor onder meer de installatie in Bubali en het rioolnetwerk op het eiland. De noodzaak van modernisering is groot, omdat verouderde infrastructuur in het verleden heeft geleid tot milieuproblemen en klachten uit verschillende wijken.

Sinds 2024 ontvangt AWSS extra inkomsten via de zogeheten Sustainability Fee van 20 dollar die wordt geheven bij niet-residente bezoekers die via de luchthaven Aruba binnenkomen. Met meer dan een miljoen toeristen per jaar kan deze heffing een belangrijke financieringsbron vormen, al zijn er nog geen gedetailleerde cijfers gepubliceerd over de inkomsten en besteding daarvan.

CAft benadrukt dat Aruba duidelijke beleidskaders en sterkere governance nodig heeft voor staatsbedrijven, zodat financiële risico's in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Tegelijkertijd blijft de roep om meer transparantie bestaan, zolang de bevindingen van de recente doorlichting niet openbaar worden gemaakt.

Een gevolmachtigd minister benoemd... Zoals het Statuut voorschrijft...

De regering van Aruba is een verplichting nagekomen die tot gisteren nog iets was waar men gewoon niet aan wilde: het benoemen van een gevolmachtigd minister in Nederland. En ze hebben uitstekend werk verricht, met de benoeming van een persoon die qua carrière en reputatie een van de beste, wellicht op dit moment zelfs de beste optie is. De benoemde minister kent Den Haag heel goed, vanwege haar eerdere functie als de vertegenwoordiger van Aruba in de Raad van State. Vanwege deze keuze dus een woord van waardering voor deze positieve stap en we gaan ervan uit dat de gekozen persoon in staat zal zijn de vertegenwoordiging van Aruba in Nederland naar het vereiste niveau te brengen.

Dat neemt echter niet weg dat we ons hebben verbaasd over het feit dat de regering tot voor kort nog steeds de mening was toegedaan dat het goed mogelijk was de zelfuitgevondenvariant voort te zetten, namelijk dateen minister belast met Koninkrijkszaken zelf elke maand naar Nederland zou afreizen voor de vergadering van de Koninkrijksministerraad, of daarvoor een andere persoon als afgevaardigde zou aanwijzen. Zoals we eerder in een redactioneel commentaar hebben gesteld, was dat een negeren van de andere taken die de gevolmachtigd minister heeft, volgens de regels van datzelfde Statuut dat het kader aangeeft voor het functioneren van de gevolmachtigd minister. Dit was ook de basis voor onze opinie dat de regering van Aruba een verplichting, en niet een optie, had om een gevolmachtigd minister in Nederland te hebben. Maar we konden anderzijds geen sancties ontwaren voor het niet nakomen van de verplichting. Dit betekent dan dat uitsluitend morele druk binnen de Koninkrijksministerraad uitkomst zou kunnen brengen om de gekozen koers van de Arubaanse regering te corrigeren. We kunnen ons dit ook goed voorstellen, want stel je nou eens voor dat er niets zou worden gedaan en dat gedurende een complete regeerperiode zaken zo waren gebleven. Dat zou ertoe kunnen leiden dat de twee andere autonome landen van het Koninkrijk ook zouden kunnen kiezen voor deze vorm van vertegenwoordiging. We zijn ons ervan bewust dat we wellicht nooit te weten zullen komen of dit serieuze gesprek in de Koninkrijksministerraad heeft plaatsgevonden, maar dat is uiteindelijk ook niet zo relevant; het duidelijke resultaat waarbij de Arubaanse regering zelf corrigerend is opgetreden ten opzichte van het eigen handelen is meer dan genoeg. En als het noodzakelijk bleek de interne politieke spanningen te kalmeren door te kiezen voor de benoemde persoon, des te beter...

‘Fast ferry’een levensvatbare optie?

Nu even een heel ander thema dat recentelijk weer in de publiciteit is teruggekeerd. Het gaat om de publicatie van een verzoek tot een openbare inschrijving om een haalbaarheidsstudie te doen voor een ‘fast ferry’-verbinding tussen Aruba en Curaçao. Het is van belang om wat nadere details te vernemen over deze aanbesteding. Het gaat om het verzoek om een onderzoek te verrichten naar de publieke, economische, juridische en technische randvoorwaarden voor een dergelijk project, waarbij het gaat om een “passagiers-ferryverbinding”. Het onderzoek zou kunnen leiden tot een ‘Request for Proposals’ voor de eventuele selectie van een geschikte operator voor de veerdienst. Een eerste opmerking onzerzijds is dat de betrokken minister van financiën en economische zaken er goed aan heeft gedaan eerst voorzichtige stappen te zetten, in plaats van het opteren voor de gebruikelijke ‘roadshow’ op een moment dat er nog geen duidelijkheid bestaat over hoe een en ander zal uitpakken. Dat is te waarderen en betekent dat afgewacht moet worden wat de genoemde analyseoplevert.

Intussen zijn we niet verplicht om stil te blijven zitten, maar kunnen we onze eigen eerste verkenning doen op basis van wat tot nu toe bekend is. Omdat uitdrukkelijk is geformuleerd dat het gaat om een passagiersboot betekent dit automatisch het elimineren van een veerboot voor vervoer van voertuigen en vracht. Dit betekentdat tevoren hierover is nagedacht en dat de beslissing is genomen dat de keuze in de richting moet gaan van een fast ferry voor uitsluitend passagiers. We hebben in het recente verleden meermalen onze twijfels geuit over het bestaan van een voldoende aanbod van voertuigen en vracht om een dergelijke verbinding tussen de eilanden mogelijk te maken. Het is positief te noemen dat in de huidige benadering al gekozen is voor het elimineren van die mogelijkheid. Nu het uitsluitend om een passagiersvaartuig gaat wordt het makkelijker hiervan een voorstelling te hebben. Op het internet zijn er genoeg voorbeelden te vinden van fast-ferry verbindingen voor passagiers, maar we gaan in dit stadium geen melding maken van bepaalde ondernemingen. Het gaat hier voornamelijk om vaartuigen in catamaran stijl die 200 - 400 personen kunnen vervoeren bij een snelheid van 30 - 40 knopen (55 – 75 km/u), hetgeen voldoende is om een redelijk korte reistijd tussen de eilanden te garanderen. Uiteraard zijn er nog genoeg technische details die bekeken moeten worden en die we dus hier niet gaan bespreken, maar sommige andere wel. Zoals wat het potentieel aan te vervoeren passagiers is, zowel voor wat betreft de lokale bevolking als de toerist. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat aan de overkant men voor vervoer zal moeten zorgen aangezien de eigen auto dus niet meereist. Dit hoeft geen obstakel te zijn, afhankelijk van de prijs in vergelijking met een vliegreis.Wat de toerist betreft, hier zijn mogelijkheden voor samenwerking tussen de eilanden, zeker nu Curaçao ook een stevige groei van het aantal verblijfstoeristen heeft gekend en momenteel bijna de mijlpaal van 800.000 toeristen per jaar heeft bereikt (2025: 788.000). Tezamen een basis van meer dan 2 miljoenverblijfstoeristen die een oversteek naar het buureiland kunnen overwegen. Er lijkt dus een realistische basis aanwezig voor een dergelijk project en de logische plaats om dit te vestigen is in de haven van San Nicolas, waar de havenfaciliteiten nog veel meer te bieden hebben dan dit project. Maar dat blijft een thema voor een andere gelegenheid.

Ex-politicus Ricardo Croes verdedigt uitlatingen en bekritiseert optreden Openbaar Ministerie

Voormalig politicus van de partij RED Democrático, Ricardo Croes, heeft zich in een uitgebreide publieke verklaring uitgesproken over zijn recente arrestatie en de beschuldiging van opruiing naar aanleiding van berichten die hij op sociale media plaatste.

In zijn verklaring leverde Croes scherpe kritiek op het functioneren van het Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht op Aruba, vooral in verband met de strafzaak rond de dood van Ayden Lanoy.

Volgens Croes bestaat er binnen de Arubaanse samenleving al langere tijd onvrede over de manier waarop bepaalde strafzaken worden behandeld. Hij benadrukte dat het OM een belangrijke rol speelt bij het handhaven van orde en gelijkheid binnen het land. Ook de rechterlijke macht draagt volgens hem een grote verantwoordelijkheid die gerespecteerd moet worden. Tegelijkertijd stelt Croes dat het rechtssysteem het algemeen belang moet dienen.

Wie een strafbaar feit pleegt, moet volgens hem worden gestraft, ongeacht positie of achtergrond, terwijl iemand zonder schuld in vrijheid moet blijven. Gelijkheid voor de wet is volgens Croes essentieel om het vertrouwen van de bevolking te behouden.

De frustratie van Croes nam toe nadat het OM een voorwaardelijke straf eiste tegen twee politieagenten die betrokken waren bij de schietpartij waarbij Ayden Lanoy in februari vorig jaar om het leven kwam.

Volgens Croes duurde het ongeveer een jaar voordat de zaak voor de rechter kwam. Uiteindelijk vroeg het OM slechts een voorwaardelijke straf, waardoor de agenten mogelijk hun functie en dienstwapens kunnen behouden.

Croes erkende dat hij zelf kritische berichten op Facebook plaatste over het OM en de rechterlijke macht. In zijn verklaring bood hij excuses aan voor woorden die hij ongepast en respectloos noemde.

Hij stelde echter dat zijn uitlatingen voortkwamen uit persoonlijke ervaringen, waaronder de veroordeling van zijn zoon tot drie jaar gevangenisstraf.

Croes ontkent dat hij geweld wilde aanzetten en pleit voor vreedzaam protest alleen.

Een oorlog beginnen is makkelijk... Maar die beëindigen...?

Een week na het begin van een oorlog, die officieel geen oorlog heet maar beperkt blijft tot de definitie van 'special operation' die president Trump, in navolging van collega-president Poetin heeft uitgeroepen, is het al duidelijk dat deze situatie niet te vergelijken is met de actie twee maanden geleden in Venezuela. In ons buurland vond een soort bliksemactie plaats op basis van een akkoord met een deel van het Chavista-regime, wat resulteerde in de arrestatie van de -niet wettig gekozen – president Maduro en de benoeming van de -eveneens niet wettig gekozen vicepresident- tot plaatsvervangend president, met een complete economische agenda die is afgesproken met de regering in Washington. Herstel van een democratisch bestel blijkt geen prioriteit voor deze VS-regering die in het eigen land hard op weg is om de scheiding van machten ongedaan te maken, dus waarom zou men zich druk maken over het democratisch herstel in Venezuela?Nu wordt in Iran een variant zichtbaar van het Venezolaanse draaiboek, wel met enkele duidelijke verschillen. Er is bijvoorbeeld niet voor gekozen om de belangrijkste leider, de ayatollah die jarenlang het land met ijzeren hand bestuurde, gevangen te nemen. Kennelijk was er geen basis voor een 'deal' met een deel van het regime, reden om te opteren voor het elimineren van de complete top. Wat wel wordt toegepast is de poging om het land naar de eigen hand te zetten zonder dat het tot inzet van eigen troepen in het land komt. De oproep aan het Iraanse volk om nu de kans te grijpen om het bestuur in handen te krijgen heeft logisch genoeg geen resultaat gehad. Hoe gaan mensen, die best wel een democratisch bestuur willen hebben, maar die bijna 50 jaar lang zijn onderdrukt door een fanatiek regime, in opstand komen zonder wapens in handen? Hebben ze niet onlangs grote protestdemonstraties georganiseerd die aan tienduizenden van hen het leven heeft gekost? Daarna kwam het bericht dat men de Koerden in Iran bereid zou hebben gevonden om in opstand te komen. De Koerden, die in Iran zo'n 15% van de bevolking (92 miljoen) uitmaken, hadden er geen trek in. Het laatste nieuws was dat Trump enkele kandidaten op het oog had om het land over te nemen, als men maar zou voldoen aan zijn eisen, zoals in het geval-Venezuela.

De indruk is dat Trumpalweer een 'concept voor een plan' heeft; in dit geval echter voor een oorlog die grote gevolgen kan hebben voor de wereld en dat zonder een duidelijk einddoel. Goed bezien is het Venezolaanse concept hier al mislukt terwijl het maar de vraag is of dit in Venezuela tot een goed einde te brengen is. In ieder geval is het duidelijk geworden dat de Amerikaanse regering niet erg geïnteresseerd is in herstel van de democratie en ook in Iran tot een 'deal' wenst te komen met het tweede echelon van het regime. Overigens kunnen we in dezelfde regio voorbeelden vinden, zoals Irak en Afghanistan, waar soortgelijke pogingen om stabiele regeringen op te zetten, jammerlijk zijn mislukt, waarbij men ook nog compleet voorbijging aan wat het volk wenste.

De gevolgen voor de wereld zijn in economische zin van onmiddellijke aard. De Arabische landen die de kusten van de Perzische Golf delen moeten gebruikmaken van de Straat van Hormuz om zo'n 20% van de wereldproductie aan olie en aardgas naar de markt te brengen. Dit heeft onmiddellijke gevolgen voor de wereldmarkt, als de Iraanse blokkade in de Straat een tijdlang standhoudt. Dit zal dan overal zorgen voor hogere brandstofprijzen, met gevolgen voor de economische groei op wereldschaal, zeker als een beëindiging van de oorlog niet in zicht komt. Na een eerste aarzeling zijn de olieprijzen vrijdag jl. duidelijk de lucht ingeschoten, met de Amerikaanse WTI net boven de $90 en de Brent zelfs naar $92 per vat, terwijl de prijzen voor levering in april al bijna aan de $100 per vat komen. De hogere brandstofprijzen zullen ook gevolgen hebben voor vliegreizen, wat hoogstwaarschijnlijk gevolgen zal hebben voor het toerisme.

Maar er zijn nog meer gevolgen. De Amerikaans-Israëlische actie was een verrassing voor de bondgenoten, binnen en buiten de NAVO, die nu duidelijk de druk zullen voelen om voor zichzelf uit te maken waar ze staan. Dit is al zichtbaar geworden in het geval van de Spaanse premier, die weigerde zijn land te laten gebruiken voor steun aan de volgens hem naar internationaal recht onwettige actie. Inmiddels hebben diverse andere Europese landen hun afkeuring laten blijken van het militaire avontuur. Een van die huidige bondgenoten is het Koninkrijk, dat ook nog grondgebied heeft binnen de regio die Trumpalweer tot het traditionele VS-achtertuintje heeft verklaard. Het lijkt van belang de acties van de Nederlandse regering met aandacht te volgen, terwijl men het optreden tegenover de VS zo evenwichtig mogelijk zal houden. De economie van de Nederlandse eilanden in het gebied is innig verbonden met de Amerikaanse economie, zeker in het geval van Aruba, die onder meer een bevoorrechte toegang tot de VS heeft in de vorm van de 'pre-clearance' voor douane en immigratie.

Maar er zijn ook andere zaken die het Koninkrijk en de VS op positieve wijze samenbrengen. Sinds 1956 bestaat er een Vriendschapsverdrag tussen de landen, dat onder meer zorgt voor soepele regels voor toegang tot elkaars gebied voor ondernemingen, inclusief de vergunningen voor verblijf. De huidige onzekerheid wordt veroorzaakt door het gedrag van de Amerikaanse regering, die bezig is een situatie te scheppen waarin geenduidelijk respect blijkt voor verdragen, al zijn niet alle verdragen opgezegd die vorige kabinetten hebben afgesloten. Recentelijk hebben we advertenties op het internet gezien waarin de VS-regering Nederlandse staatsburgers opriep om emigratie naar de VS te overwegen. Op basis hiervan kan men concluderen dat het verdrag nog wordt erkend. Maar tegelijkertijd vindt in de VS zelf een grote vervolging plaats van immigranten zonder verblijfspapieren, maar ook van VS-staatsburgers die vanwege hun 'buitenlandse' uiterlijk, vooral op grond van huidskleur en accent, worden opgepakt.

Het wereldkampioenschap voetbal over enkele maanden zal een belangrijke testcase worden om definitief vast te stellen of de VSeen veilig land is voor bezoekers. Tot nu toe zijn de signalen sinds januari 2025 overwegend negatief.

Verdachte H. Ruiz accepteert buitengerechtelijke schikking in zaak Bromelia

Verdachte H. Ruiz heeft een buitengerechtelijke schikking geaccepteerd in het onderzoek naar verduistering van publieke middelen bij Stichting Sportsubsidie Aruba (SSA), een zaak die bekendstaat als "Bromelia". Dat heeft het Openbaar Ministerie gisteren bekendgemaakt in een persbericht.

Volgens het OM verscheen Ruiz op afspraak bij een officier van justitie om zich te verantwoorden voor zijn rol in het onderzoek. De zaak Bromelia draait om vermoedens van verduistering en misbruik van publieke middelen die bestemd waren voor sportprogramma's en ontwikkelingsinitiatieven.

Vorige week veroordeelde het Gerecht in Eerste Aanleg hoofdverdachte K. Vrolijk tot zestien maanden gevangenisstraf, waarvan tien maanden voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar. Het is echter onzeker of Vrolijk zijn straf zal uitzitten. Hij was niet aanwezig bij de behandeling van zijn zaak en volgens de laatste informatie verblijft hij in Slowakije op een adres dat bij de autoriteiten onbekend is.

Het onderzoek bracht ook andere mogelijke betrokkenen aan het licht. Volgens berichten in de lokale media zouden meerdere personen die betrokken waren bij verdachte financiële transacties met SSA-middelen nog met juridische gevolgen te maken kunnen krijgen. Sommige zaken zouden kunnen worden afgehandeld via zogenoemde TOM-zittingen, waarbij het Openbaar Ministerie een transactie aanbiedt om vervolging te voorkomen.

In augustus vorig jaar maakte minister van Sport Gerlien Croes bekend dat de voorzitter van SSA, H. Ruiz, tijdelijk werd geschorst vanwege zijn status als verdachte in het onderzoek. Ruiz had de functie van directeur op zich genomen nadat Vrolijk eerder was geschorst.

Uit het onderzoek blijkt dat Ruiz privé-uitgaven heeft gedaan met een bankkaart van SSA ter waarde van ongeveer 1.800 florin. Ook pleegde hij volgens het OM valsheid in geschrifte. Het bedrag is inmiddels door hem terugbetaald.

Ruiz accepteerde een schikking van 100 uur taakstraf en een boete van 1.500 florin.

Mildred 'Milly' Schwengle beëdigd als nieuwe Gevolmachtigde Minister van Aruba in Nederland

Na lange periode zonder vertegenwoordiging

Aruba heeft weer een nieuwe Gevolmachtigde Minister in Nederland. Jurist en juridisch expert Mildred "Milly" Schwengle is officieel beëdigd voor de functie in Den Haag, waarmee een belangrijke positie binnen de structuur van het Koninkrijk der Nederlanden opnieuw is ingevuld. Met haar benoeming komt er een einde aan een periode van enkele maanden waarin Aruba geen vaste vertegenwoordiger had in de Rijksministerraad.

De beëdiging van Schwengle vond gisteren plaats in het Ceremoniehuis van de Gouverneur van Aruba. Met haar aantreden herwint Aruba zijn formele vertegenwoordiging in het hoogste besluitvormingsorgaan binnen het Koninkrijk, waar ook de Gevolmachtigde Ministers van Curaçao en Sint Maarten deelnemen samen met het Nederlandse kabinet.

De functie van Gevolmachtigde Minister is cruciaal in de relatie tussen Aruba en Nederland. De persoon in deze rol vertegenwoordigt Aruba in de Rijksministerraad en neemt deel aan discussies over onderwerpen die alle landen binnen het Koninkrijk raken. Daarnaast fungeert de Gevolmachtigde Minister als schakel tussen de regering van Aruba en instellingen in Nederland, en onderhoudt hij of zij contact met de Arubaanse gemeenschap die in Nederland woont, studeert of werkt.

Lang wachten

De benoeming van Schwengle volgt op maanden van onzekerheid rond de invulling van de post. Nadat de vorige Gevolmachtigde Minister, Ady Thijsen, in 2025 vertrok, lukte het het kabinet AVP–FUTURO geruime tijd niet om de vacature te vullen. Dat leidde tot discussie in het parlement, in de media en in de publieke opinie, waarbij zorgen werden geuit dat Aruba zonder permanente vertegenwoordiging in Nederland minder slagkracht zou hebben binnen het Koninkrijk.

In de periode na het vertrek van Thijsen werden meerdere kandidaten overwogen, maar geen van de voordrachten werd concreet. Een van de eerder genoemde namen was de huidige minister van Infrastructuur, René Herdé, die op enig moment werd genoemd voor de functie, maar uiteindelijk op Aruba bleef. Ook werd gesproken over de mogelijkheid dat parlementariër Jennifer Arends-Reyes de post zou aanvaarden. Zij gaf echter aan het aanbod te hebben afgewezen, omdat haar aanwezigheid in het Arubaanse parlement op dat moment volgens haar noodzakelijker was.

In oktober vorig jaar maakte het kabinet AVP–FUTURO bovendien bekend dat het van plan was geen Gevolmachtigde Minister meer te benoemen, omdat de functie volgens de regering te veel zou kosten. In plaats daarvan zou de minister voor Koninkrijkszaken regelmatig naar Nederland reizen om Aruba te vertegenwoordigen bij vergaderingen van de Rijksministerraad.

Het langdurig openblijven van de post zorgde voor toenemende zorgen in het parlement. Tijdens debatten eind 2025 benadrukten verschillende parlementsleden het belang van een continue vertegenwoordiging in Nederland om Arubaanse belangen binnen het Koninkrijk te kunnen verdedigen. In december 2025 diende zelfs de AVP-fractie een motie in die opriep tot een snelle benoeming.

De bezorgdheid nam begin 2026 verder toe toen bekend werd dat het Arubahuis in Den Haag op dat moment zowel zonder vaste directeur als zonder Gevolmachtigde Minister functioneerde. Critici waarschuwden dat het gelijktijdige gebrek aan leiding op twee sleutelposities de institutionele aanwezigheid van Aruba in Nederland kon verzwakken en de mogelijkheden zou beperken om actief deel te nemen aan belangrijke discussies binnen het Koninkrijk.

Constitutioneel recht en ervaring

Binnen de constitutionele structuur van het Koninkrijk der Nederlanden hebben alle autonome landen — Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten — het recht om een Gevolmachtigde Minister te benoemen.

Deze vertegenwoordiger neemt deel aan vergaderingen van de Rijksministerraad, waar onderwerpen worden behandeld die alle landen aangaan, zoals buitenlands beleid, gezamenlijke wetgeving en andere kwesties die samenwerking vereisen.

Volgens politieke analisten is een actieve Gevolmachtigde Minister in Den Haag daarom essentieel om ervoor te zorgen dat de stem van Aruba wordt gehoord in belangrijke besluitvorming.

Schwengle brengt ruime juridische en institutionele ervaring mee. In 2017 werd zij benoemd tot lid van de Raad van State van het Koninkrijk der Nederlanden namens Aruba. De Raad van State is een van de hoogste adviesorganen binnen het Koninkrijk en adviseert over wetgeving en constitutionele kwesties. Schwengle bekleedde die functie tot 2023 en werkte in die periode mee aan analyses en adviezen over verschillende wetsvoorstellen en institutionele vraagstukken die de landen binnen het Koninkrijk raken.

Naast haar deelname aan de Rijksministerraad heeft de Gevolmachtigde Minister ook de taak om contact te onderhouden met de Arubaanse gemeenschap in Nederland. Duizenden Arubanen wonen of studeren er, en het Arubahuis biedt hen geregeld ondersteuning en informatie. Het kantoor in Den Haag organiseert ook culturele, educatieve en institutionele activiteiten die de band tussen Aruba en Nederland versterken.

'Eer en dankbaarheid'

In haar eerste publieke reacties na de beëdiging sprak Schwengle uit dat zij zich zeer vereerd en dankbaar voelt voor het vertrouwen dat in haar is gesteld. Zij gaf aan dat zij tijdens haar loopbaan met verschillende regeringen heeft gewerkt in een sfeer van respect en samenwerking, en dat zij ervaring heeft opgedaan in Nederland, Curaçao en recentelijk in Brussel.

Schwengle benadrukte dat zij alles in het werk zal stellen om Aruba waardig te vertegenwoordigen en dat de belangen van Aruba centraal zullen staan in haar werkzaamheden binnen het Koninkrijk.

Zij gaf ook aan dat het aanvaarden van een dergelijke verantwoordelijkheid geen eenvoudige beslissing is en vraagt om reflectie, voorzichtigheid en een goed begrip van wat er van haar wordt verwacht. Volgens haar zal uiteindelijk alleen de geschiedenis kunnen uitwijzen of zij de verantwoordelijkheid op de juiste manier heeft kunnen dragen.

Schwengle stelde daarnaast dat de relatie binnen het Koninkrijk belangrijk is voor Aruba. Aruba is een klein eiland, maar er is een grote wereld buiten. Daarom vindt zij dat bescherming en samenwerking binnen het Koninkrijk gewaardeerd en serieus genomen moeten worden. Als belangrijkste uitdagingen noemde zij verbinding, consensus en communicatie. Volgens haar kunnen mensen door goed naar elkaar te luisteren gemeenschappelijke punten vinden die relaties versterken, zeker gezien de lange gedeelde geschiedenis en waarden binnen het Koninkrijk.

Premier Mike Eman verklaarde dat het niet eenvoudig is om een politieke functie als deze te vullen, omdat niet veel mensen over alle kwaliteiten beschikken én bereid zijn de verantwoordelijkheid op zich te nemen. Hij gaf aan dat er meerdere kandidaten in beeld waren die uiteindelijk niet doorgingen, waarna de regering besloot Schwengle te benoemen als Gevolmachtigde Minister in Nederland.

Over het Arubahuis zei de premier dat Schwengle belast zal zijn met de leiding aan de Nederlandse kant. Minister van Koninkrijksrelaties Gerlien Croes voegde toe dat de regering al enkele maanden actief bezig is om het Arubahuis te begeleiden in de uitvoering van het beleid.

Volgens haar komt het beleid uit het kabinet en wordt gezamenlijk in de ministerraad bepaald wat de visie en missie zijn. Hoewel de regering het beleid vormgeeft, moet het werk in Den Haag plaatsvinden om dit beleid in de praktijk te brengen.

ARUBAVANDAAG

Ombudsman start systemisch onderzoek naar administratieve werkwijze van SZV

(TheDailyHerald) – De Ombudsman van Sint Maarten is een systemisch onderzoek gestart naar de administratieve werkwijze van de Sociale en Ziektekostenverzekering SZV naar aanleiding van een klacht over het stopzetten van medische behandeling in het buitenland, de gedwongen repatriëring van een verzekerde en het opleggen van financiële gevolgen zonder een formeel schriftelijk bestuursbesluit.

In een persbericht van woensdag verklaarde de Ombudsman dat het onderzoek is doorgestuurd naar het functioneel verantwoordelijke overheidsorgaan, de minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA). Volgens de Ombudsman gebeurde dit nadat

SZV volgens het kantoor onvoldoende medewerking verleende bij vragen over de zaak en over de relevante wet- en regelgeving en beleidskaders.

Het onderzoek vloeit voort uit een klacht van een verzekerde die naar het buitenland was doorverwezen voor medische behandeling. Volgens de klacht werd de behandeling stopgezet en werd de patiënt gerepatrieerd voordat de geplande medische procedures waren afgerond.

SZV stelde dat deze maatregel was gebaseerd op een vermeende overtreding van de Regeling inzake de plichten, rechten en verantwoordelijkheden van verzekerden tijdens medische doorverwijzing naar het buitenland (RDIRA). Ondanks herhaalde verzoeken werd echter geen formeel schriftelijk besluit verstrekt waarin de feitelijke grondslag, de juridische basis of de beschikbare rechtsmiddelen werden uiteengezet.

Na de klacht die in december 2025 werd ingediend bij het Bureau Ombudsman, vroeg de Ombudsman formeel om informatie bij SZV, waaronder een toelichting op de juridische basis van de genomen maatregelen en toegang tot het vermeende bewijsmateriaal dat daarvoor werd gebruikt. Sindsdien zouden de reacties van SZV volgens de Ombudsman worden gekenmerkt door aanzienlijke inconsistenties en procedurele obstakels.

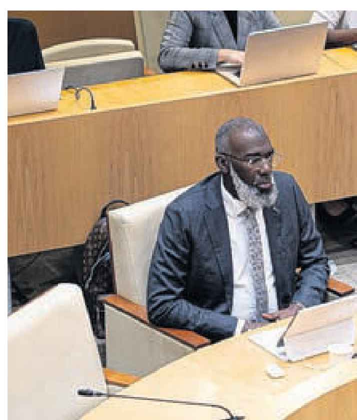
De Ombudsman wees erop dat volgens artikel 3 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (LAR) maatregelen zoals het stopzetten van medische behandeling, het repatriëren van een verzekerde of het opleggen van financiële verplichtingen als bestuursbesluiten moeten worden beschouwd en daarom schriftelijk moeten worden vastgelegd. Volgens het kantoor ondermijnt het toestaan dat overheidsinstanties maatregelen met juridische en financiële gevolgen opleggen zonder formeel schriftelijk besluit fundamentele beginselen van goed bestuur en het recht van burgers om een rechterlijke toetsing te vragen.

Hoewel het onderzoek voortkomt uit een individuele klacht, stelt de Ombudsman dat de kwestie mogelijk wijst op bredere structurele problemen in de administratieve werkwijze bij medische doorverwijzingen naar het buitenland.

Pisas: Voormalig Gevolmachtigde Minister Carlson Manuel zich omringde met verkeerde kring

(CuraçaoChronicle) – Premier Gilmar Pisas heeft verklaard dat een groep mensen rondom voormalig Gevolmachtigde Minister Carlson Manuel zich uiteindelijk tegen hem heeft gekeerd, wat heeft bijgedragen aan de situatie die leidde tot het neerleggen van zijn functie.

Pisas deed deze uitspraken tegenover de pers na de beëdiging van Errold Bishop als plaatsvervangend Gevolmachtigde Minister van Curaçao.
Volgens de premier had Man-

uel tijdens zijn ambtstermijn een eigen kring gevormd, bestaande uit familieleden, vrienden en bekenden. Pisas zei dat hij Manuel eerder had geadviseerd om voorzichtig te zijn met het te sterk vertrouwen op die groep.

Ondanks die waarschuwing bleef Manuel nauw samenwerken met dezelfde kring, aldus de premier.

Pisas merkte op dat er eerder twee kwesties rond Manuel waren opgedoken, maar dat die volgens hem waren opgelost. Later kwam echter een derde kwestie naar voren die hij als ernstiger omschreef.

De kwestie heeft betrekking op toegang tot een lopend onderzoek van de Algemene Rekenkamer, dat met toestemming van het parlement wordt uitgevoerd.

Volgens Pisas heeft het huidige kabinet-Pisas III het onderzoek zonder enige inmenging laten verlopen.

Tegelijkertijd benadrukte de premier dat Manuel tijdens zijn ambtsperiode ook positieve bijdragen heeft geleverd.

“Manuel heeft veel positieve dingen gedaan. Ik betreur het dat die niet worden belicht en dat alleen de negatieve aspecten worden benadrukt,” aldus Pisas.

Pisas voegde eraan toe dat het belangrijk was dat Manuel zijn functie neerlegde, zodat het onderzoek zonder complicaties kon doorgaan en om het imago van zowel het land als de regering te beschermen.

De premier omschreef Manuel als een jonge politicus met potentie en sprak de hoop uit dat hij zich verder zal ontwikkelen in de politiek. Volgens Pisas blijft Manuel lid van de regeringspartij MFK en is de premier van plan hem in de toekomst te blijven begeleiden.

Rechter in Curaçao verplicht online casino tot betaling van €495.000 aan speler

(CuraçaoChronicle) – Een rechtbank in Curaçao heeft gokbedrijf Altacore NV veroordeeld om €495.454,98 uit te betalen aan een lokale speler die dit bedrag had gewonnen bij het online casino SmokeAce. De uitspraak volgde op een rechtszaak nadat het casino had geweigerd de winst uit te betalen en stelde dat de speler slechts recht had op maximaal €550, omdat de winst volgens het bedrijf verbonden was aan een promotionele bonus. De rechter verwierp dit argument en stelde de speler in het gelijk.

De zaak begon in maart 2024 toen de speler een account aanmaakte bij SmokeAce. Een maand later ontving hij een e-mail waarin hem een VIP-manager werd toegewezen en waarin ook een bonus van €110 zonder storting werd aangeboden. Deze bonus moest dertig keer worden ingezet voordat het bedrag als echt geld kon worden opgenomen. De speler voldeed aan deze inzetvereisten en vroeg op 19 april 2024 drie opnames van €1.000 aan. Daarna bleef hij spelen en groeide zijn saldo uiteindelijk tot €495.454,98.

Kort daarna werd zijn account door het casino bevroren. SmokeAce stelde dat de winst uit de VIP-bonus volgens de voorwaarden beperkt was tot vijf keer het bonusbedrag. De speler stelde echter dat hij nooit op de hoogte was van een dergelijke regel en wees bovendien op onduidelijkheden in de algemene voorwaarden van het casino, die volgens hem meerdere keren waren aangepast en niet konden worden gedownload.

De speler verklaarde ook dat het grootste deel van de winst werd behaald tijdens het spelen van de slotgame Gates of Olympus, een spel dat niet met bonusgeld kan worden gespeeld. Volgens hem bewees dit dat hij op dat moment al met echt geld speelde.

De rechtbank vond geen bewijs dat de speler de regels had overtreden en noemde het argument van het casino dat hij eerst een maximale opname had moeten doen voordat hij verder speelde onlogisch.

Het blijft echter onzeker of de speler het geld daadwerkelijk zal ontvangen. Kort na de uitspraak meldde zijn advocaat dat meerdere online casino’s van Altacore inmiddels zijn overgedragen aan een ander bedrijf, Fortuna Games NV. Volgens de advocaat bestaat het vermoeden dat deze overdracht bedoeld kan zijn om betaling van de winst te ontlopen.

